HERRLJUNGA KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2016-03-21

Plats och tid	Herrljunga kommun, Kommunhuset, kl.08.30–14.45 Ajournering kl. 09.45-10.10, 12.00-12.45
Beslutande	Johnny Carlsson (C), ordförande Christina Abrahamsson (M), vice ordförande Andreas Molin (C) Finn Svensson (L), tjg. ers. för Elin Alavik (L) Gunnar Andersson (M) Elin Hegg (MP) Ronnie Rexwall (KV) §§ 41-64, 67-71 Anette Rundström (S) Kurt Hallberg (S), tjg. ers. för Björn Wilhelmsson (S) Lise-Lotte Hellstadius (S), tjg. ers. för Kari Hellstadius (S) Tony Niva (SD), tjg. ers. för Lars-Erik Ahlgren (SD) §§ 41, 43-71
Övriga deltagare	**Personal** Niels Bredberg, kommunchef Anders Eliasson, controller §§ 41- 49 Alfred Dubow, teknisk chef § 46 Janna Petersson, planeringssekreterare §§ 50-51 Elisabeth Skarnehall, verksamhetschef socialt stöd § 60-61 Fam Hlawnceu, Praktikant **Ej tjänstgörande ersättare** Marie Frost (S), §§ 41-55 **Personal** Bodil Jivegård, bildningschef § 65
Utses att justera	Gunnar Andersson (M)
Justeringens plats och tid	Kommunhuset, Herrljunga, 2016-03-24 kl. 08.00
Underskrifter	Paragrafer §§ 41-71

Sekreterare: Marie Nordqvist

Ordförande: Johnny Carlsson (C)

Justerande: Gunnar Andersson (M)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum	2016-03-21
Datum för anslags uppsättande	2016-03-24
Datum för anslags nedtagande	2016-04-15
Förvaringsplats för protokoll	Kommunkontoret, Herrljunga kommun
Underskrift	

Innehållsförteckning

§ 41 Månadsuppföljning ... 3
§ 42 Verksamhetsberättelse 2015 Kommunstyrelsen ... 4
§ 43 Årsredovisning 2015 för Herrljunga kommun ... 5
§ 44 Över- och underskottshantering ... 6
§ 45 Ombudgetering av investeringsmedel från 2015 ... 8
§ 46 Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola ... 9
§ 47 Uppföljning av internkontroll 2015 för kommunstyrelsens förvaltning, administration och kommunikationsenheten ... 11
§ 48 Uppföljning av internkontroll ... 12
§ 49 Ansökan om utökad borgensram för nybyggnation på kvarter Styrbjörn ... 13
§ 50 Godkännande av riktlinjer för bostadsförsörjning 2015-2020 ... 14
§ 51 Cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsprojekt 2017-2019 ... 16
§ 52 Svar på medborgarförslag för lekpark vid Mörlandaskola ... 17
§ 53 Framtidens Herrljunga - Vision 2035 ... 18
§ 54 Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ... 19
§ 55 Ansökan om att sälja fastighet Vreta 6:19 från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ... 20
§ 56 Förändring av taxor och avgifter 2016 för socialnämndens verksamhet ... 21
§ 57 Rapportering av ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS per 2015-12-31 ... 23
§ 58 Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag 2016 ... 24
§ 59 Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016 ... 25
§ 60 PM och rapport avseende behov av bostäder med anledning av önskad inflyttning och ökat mottagande av nyanlända ... 26
§ 61 Riktade engångsmedel med anledning av den ökande flyttingtillströmningen till Sverige 27
§ 62 Utvärdering av genomförande av Evakueringsboende för asylsökande flyktingar ... 28
§ 63 Utvärdering av styrgrupp "Flyktings" arbete samt checklista inför framtiden ... 29
§ 64 Utvärdering av projektet "Alla vägar ut" samt ansökan om extra medel ... 30
§ 65 Åtgärder för att skapa en väl fungerande scen i aulan, Kunskapskällan ... 31
§ 66 Nationaldagsfirande 2016 ... 32
§ 67 Val av representant till Småkom årsstämma och rikskonferens 2016 ... 33
§ 68 Verksamhetsbidrag för drift av Gäsene café ... 34
§ 69 Deltagande på jubileumsmässan Medborgardialog ... 36
§ 70 Meddelanden ... 37
§ 71 Delegeringsbeslut ... 38

KS § 41 DNR KS 78/2016 942

Månadsuppföljning

Sammanfattning
Prognosen visar ett resultat på 1 766 tkr vilket jämfört med budgeten är en negativ avvikelse med 9 175 tkr. Jämfört med skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår prognostiserat resultat till 0,4 %. Åtgärdsplaner kommer att presenteras från både nämnder och ledningsgruppen under våren för att styra ekonomin i balans. Kommunens negativa avvikelse härleds till negativa avvikelser på gemensamma kostnader, nämndernas verksamhet, skatteintäkter, finansiella intäkter och generella statsbidrag.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-17
Månadsuppföljning per februari 2016

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:
- Kommunstyrelsen godkänner månadsuppföljningen.
- Åtgärdsplaner för att styra budgeten i balans ska presenteras vid nästa månadsuppföljning.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Månadsuppföljningen godkänns.
2. Åtgärdsplaner för att styra budgeten i balans ska presenteras vid nästa månadsuppföljning.

Expedieras till: Ekonomiavdelningen

KS § 42 DNR KS 86/2016 942

Verksamhetsberättelse 2015 Kommunstyrelsen

Sammanfattning
Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 1 590 tkr. Utfallet summeras till cirka 33 miljoner jämfört med budgeten på drygt 34,5 miljoner. Den positiva avvikelsen härleds till politiska prioriteringar som hanteras under kommunstyrelsen. Om kommunstyrelsens politiska verksamhet räknas bort blir verksamheternas resultat plus 37 tkr.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-07
Verksamhetsberättelse 2015 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:
- Kommunstyrelsen godkänner verksamhetsberättelsen.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Verksamhetsberättelsen för 2015 godkänns.

Expedieras till: Ekonomiavdelningen
För kännedom till: Kommunfullmäktige

KS § 43 DNR KS 86/2016 942

Årsredovisning 2015 för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Ekonomiavdelningen har upprättat årsredovisning 2015 för Herrljunga kommun. Resultatet uppgår till 10,5 mkr vilket är 1,8 mkr sämre än budgeten. Nämnderna, exklusive avgiftsfinansierad verksamhet, redovisar ett överskott på totalt 6,6 mkr. Skatteintäkter redovisar ett utfall som är 2,8 mkr lägre än budgeten. Årets resultat uppgår till 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
Investeringsutgifterna har uppgått till 27,3 mkr. De största investeringarna har utgjorts av ombyggnad av Hagen 3 (5,7 mkr), omklädningsrum/bastu simhallen (3,7 mkr), gatuanläggningar (2,3 mkr) och reinvesteringar i fastigheter (2,6 mkr).
I årsredovisningen redovisas även kommunkoncernen med tillhörande dotterbolag. Nämndernas och styrelsens redogörelser ingår också i årsredovisningen där verksamhetsmål och ekonomin kommenteras. Årsredovisningen innehåller också ett personalavsnitt som tar upp personalnyckeltal, sjukfrånvaron, arbetsmiljö och pensioner

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Herrljunga kommuns årsredovisning 2015

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna upprättad årsredovisning för 2015.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna upprättad årsredovisning för 2015.

KS § 44 DNR KS 112/2016 942

Över- och underskottshantering

Sammanfattning
Enligt kommunens ekonomistyrprinciper ska nämndernas under- respektive överskott överföras till kommande år. Vid fastställande av belopp ska hänsyn tas till orsaker till över/underskott och om beslutad verksamhet uppnåtts. Om ett underskott överförts till nämnd ska detta inarbetas under kommande treårsperiod. Ett överfört överskott är inte nivåhöjande. Ovanstående regler tillämpas i den omfattning som det budgetmässiga läget tillåter.
Ett överfört överskott får tas i anspråk först efter kommunstyrelsens godkännande.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-06

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförs till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande.
- Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförs till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande.

Fortsättning KS § 44

2. Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

KS § 45 DNR KS 113/2016 942

Ombudgetering av investeringsmedel från 2015

Sammanfattning

Enligt bokslut 2015 framgår att av tillgängliga investeringsmedel på 43 107 tkr förbrukades 27 329 tkr. Den främsta orsaken till att hela investeringsbudgeten inte nyttjades under 2015 är att några större projekt löper över en längre period och kommer att avslutas under 2016/2017. För att kunna slutföra dessa projekt behöver outnyttjade investeringsmedel från 2015 ombudgeteras till 2016.
I sammanställningen nedan framgår de projekt vars investeringsmedel föreslås ombudgeteras till 2016.

tkr

Projekt	Budget	Förbrukat	Återstår	Förslag till ombudgetering
Hagen 3	7 500	5 669	1 831	1 831
Molla skola/förskola	6 600	61	6 539	6 539
Exploatering Södra Horsby Etapp 1	3 000	581	2 419	2 419
Kvarteret Linden	250	0	250	250
Summa	**17 350**	**6 311**	**11 039**	**11 039**

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-06

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

KS § 46 DNR KS 105/2015 942

Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde i november 2015 investeringsbudget för 2016-2018. Utredningar och ny information medför ett behov av att ompröva tidigare beslut. En utredning om den beslutade modul-lösningen för förskolan i Horsbyområdet har genomförts i syfte att undersöka de ekonomiska konsekvenserna av en modullösning jämfört med en permanent lösning. Utredningens resultat är att en modullösning blir betydligt dyrare än en permanent lösning
En investering för en permanentlösning innebär att investeringsbudgeten ökar med cirka 33 miljoner. För att klara de finansiella målen behöver antingen investeringstakten minskas de närmaste åren alternativt behöver resultatet höjas. Ovanstående konsekvenser ses som ett bättre alternativ än modullösningen eftersom en dyrare lösning sätter mer press på det tillgängliga kommunbidraget.
En permanentlösning på Horsbyområdet förskjuter investeringen Hagen etapp 4. Det beror på att förskolan inte kan lämna lokalerna i Hagen förens Horsbyprojektet är avslutat.
Förslaget innebär att investeringsmedel för 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola. Samtidigt föreslås att beslutade investeringar för 2016 som avser ombyggnation av Altorpskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017- 2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Powerpoint Modul vs permanent lösning
Planskiss Horsbyområdet

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
- Altorpskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
2. Altorpskolan med 75 00tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019

Fortsättning KS § 46

Anteckning
Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna deltar inte i beslutet.

KS § 47 DNR KS 51/2016 906

Uppföljning av internkontroll 2015 för kommunstyrelsens förvaltning, administration och kommunikationsenheten

Sammanfattning
Administrations- och kommunikationsenheten har genomfört internkontroll enligt för 2015 fastställda plan. Stickprov har utförts av nämndsekreterare, registrator och kommunikatör enligt nedan följande kontrollmoment. De avvikelser som upptäckts bedöms inte kräva extra insatser för att rättas till.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-01-18
Utförda stickprov av registrator, nämndsekreterare och kommunikatör

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Uppföljning av internkontroll 2015 för administrations- och kommunikationsenheten godkänns.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Uppföljning av internkontroll 2015 för administrations- och kommunikationsenheten godkänns.

Expedieras till: Administration- och kommunikationsenheten

KS § 48 DNR KS 51/2016 906

Uppföljning av internkontroll

Sammanfattning
Nämnder och styrelse har genomfört internkontroll i enlighet med policyn för intern kontroll som antogs av kommunfullmäktige i december 2014.
Kommunstyrelsen har ansvar att se till att nämnderna årligen genomför beslutad intern kontroll. Utifrån beslutsunderlaget ''utfall av internkontroll 2015'' kan kommunstyrelsen konstatera att nämnderna har genomfört den beslutade intern kontrollen.
Kommunstyrelsen ska utvärdera kommunens samlade resultat för internkontroll och i de fall förbättringar behöver göras föreslå sådana. Bedömingen är att det samlade resultatet inte visar på några allvarliga brister. Det finns kontrollområden som visar avvikelser, vilket visar både att det finns förbättringsområden och att internkontrollen har genomförts på väsentliga områden. Internkontrollen är godkänd av respektive nämnder.
Ett utvecklingsområde i internkontrollen är att tydligare rapportera hur nämnderna arbetar med de avvikelser som upptäcks.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-08
Utfall av internkontroll 2015

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:
- Kommunstyrelsen godkänner nämnder och styrelsens genomförda internkontroll.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Nämnder och styrelsens genomförda internkontroll godkänns.

Expedieras till: Samtliga nämnder

KS § 49 DNR KS 94/2016 287

Ansökan om utökad borgensram för nybyggnation på kvarter Styrbjörn

Sammanfattning
Herrljunga Bostäder AB har till fullmäktige inkommit med ansökan om utökad borgen på 7 000 tkr för nytt lån som avser nybyggnation av ett fyravåningshus på kvarteret Styrbjörn omfattande totalt 16 stycken lägenheter.
Herrljunga kommun har en tydlig tillväxtvision som uttrycker Våga, Vilja, Växa och en befolkning på 10 000 invånare år 2020. En grundläggande förutsättning för tillväxt är att det byggs nya bostäder i kommunen. Herrljunga Bostäders byggnation av ett fyravåningshus stämmer väl överens med Herrljunga kommuns tillväxtvision.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-08
Herrljunga Bostäders ansökan om utökad bogen 2016-03-03

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Herrljunga Bostäder utökad borgen på 7 000 tkr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Herrljunga Bostäder utökad borgen på 7 000 tkr.

KS § 50 DNR KS 149/2015 280

Godkännande av riktlinjer för bostadsförsörjning 2015-2020

Sammanfattning

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2015-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan.
Förslaget har varit på remiss till interna såväl som externa aktörer enligt lagkrav och politisk vilja och inkomna synpunkter har i vissa avseenden föranlett ändringar i förslaget. Dokument som förtydligar vilka ändringar som gjorts bifogas ärendet, liksom analys-, underlags- och kartbilagor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BOSTADSPOLITIK (Bilaga 1 KS § 50/2016-03-21)
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYS (Bilaga 2 KS § 50/2016-03-21)
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 POLITIKDEL Bearbetning efter samråd ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYSDEL Bearbetning efter samråd ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 KARTBILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 Samrådsredogörelse

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas, med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden, av kommunstyrelsen som föreslår kommunfullmäktige att anta detsamma.

Ronnie Rexwall (KV) föreslår följande tillägg under Avsnitt Hållbarhet, rubrik Ekonomisk hållbarhet, målpunkt 3:

- *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga i närheten av kommunikation.*

Tony Niva (SD) bifaller Ronnie Rexwalls (KV) förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KS § 50

Ordföranden frågar om Ronnie Rexwalls (KV) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas (bilaga 1 och 2 KS § 50/2016-03-21), med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden samt följande tillägg under avsnitt Hållbarhet, rubrik Ekonomisk hållbarhet, målpunkt 3:
   - *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga i närheten av kommunikation.*

KS § 51 DNR KS 65/2016 440

Cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsprojekt 2017-2019

Sammanfattning

Denna strategi för cykling inklusive prioriteringsförslag av infrastrukturutbyggnad samt steg 1- och 2-åtgärder, tar ställning till hur Herrljunga kommun avser prioritera insatser för ökad cykling samt arbeta med hållbart resande.
Hela vårt samhälle behöver göra en omställning till att bli långsiktigt hållbart och en av nyckelfaktorerna i denna omställning handlar om transporter. Åtgärder för ökad cykling och mobility management är relativt enkla och mycket kostnadseffektiva samt ger positiva effekter inom alla hållbarhetsområden: miljö (klimatpåverkan, luftföroreningar), socialt (folkhälsa, social interaktion) och ekonomiskt (markanvändning, sjukvårdkostnader).
Strategin innefattar en investeringsplan med uppskattad kostnad om 5-10 miljoner kronor per år 2017-2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-02
KS-2016-65 Förslag tillcykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019 (bilaga 1 KS § 51/2016-03-21)
Protokoll Plankommittén 2015-12-21

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen antar förslag till cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019 med intentionen att investeringsmedel avsätts i enlighet med strategin.

Finn Svensson (L) bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Förslag till cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019 antas med intentionen att investeringsmedel avsätts i enlighet med strategin (bilaga 1 KS § 51/2016-03-21).

Expedieras till: Ekonomiavdelningen
Planeringssekreterare

KS § 52 DNR KS 134/2014 363

Svar på medborgarförslag för lekpark vid Mörlandaskola

Sammanfattning
Medborgarförslag inkom från Christina Johansson, Mörlanda, 2014-06-24. Förslaget, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, innebär en lekplats med annorlunda lekredskap som syftar till att barn kan träna koordination och få stimulans. En lämplig lokalisering i anslutning till elljusspåret i Mörlanda, har tagits fram tillsammans med en offert från upphandlad leverantör av lekplatsutrustningar. Kostnaden uppgår till 250 tkr inklusive belysning och anpassning av anslutning för gångtrafik. Kommunstyrelsen behandlade medborgarförslaget i form av ett tilläggsäskande avseende investeringsbudget för 2016 med 250 tkr. Kommunstyrelsen beslutade då, § 4/2016-01-18, att investeringsäskande avseende Lekpark vid Mörlandaskolan skulle hänskjutas till budgetprocessen 2017-2019.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Tekniska nämnden § 95/2015-11-05

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Finns utrymme inom tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
- Medborgarförslaget anses härmed besvarat.

Johnny Carlsson (C) föreslår att *Medborgarförslaget anses härmed besvarat* ändras till *Medborgarförslaget beviljas.*

Beslutsgång
Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut med Johnny Carlssons (C) ändringsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Finns utrymme inom tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
2. Medborgarförslaget beviljas.

KS § 53 DNR KS 64/2016 101

Framtidens Herrljunga - Vision 2035

Sammanfattning

Herrljunga kommuns utvecklingsplan "Växtkraft 10 000 – Våga – Vilja – Växa togs fram under tiden 2008 – 2009. Planen antogs av kommunfullmäktige i februari 2009. Det har nu gått ganska exakt sju år sedan planen antogs. Planen gäller med slutmål 2020.
De därtill hörande och styrande Inriktningsmålen och i målmodellen fastställda prioriterade mål, strukturförändrades och rationaliserades inför budgetåret 2015. Avsikten i kommunfullmäktiges beslut är att inriktningsmålen och de prioriterade målen ska gälla för mandatperioden 2015-2019, med smärre justeringar.
Det är angeläget att se framåt, förslagsvis med målbilden 2035 för "Framtid Herrljunga". För detta krävs genomförande av en utvärdering av Vision 2020 samt att metod och tidsplan för framtagandet av Vision "Framtid Herrljunga 2035".
Kommunstyrelsens förvaltning ska arbeta fram förslag till arbetsform, metod och budget för genomförandet av visionsarbetet Framtidens Herrljunga, Vision 2035.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet med bilaga daterad 2016-02-11 (bilaga 1 KS § 53/2016-03-21)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag, för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

Finn Svensson (L) bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag (bilaga 1 KS § 53/2016-03-21), för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

KS § 54 DNR KS 85/2016 901

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler lyder under stiftelselagen och registreringsmyndighet är Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler instiftades 1962. Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.
I ärendet beskrivs bakgrund, bedömningsbakgrund, bedömning och konsekvenser samt ett antal bilagor.
I bedömningen betonas stiftelselagens bestämmelser avseende begreppet permutation, då permutation ska begäras hos Kammarkollegiet, om stadgar i stiftelse ska förändras. Kommunchefens bedömning är att Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ursprungsstadgar gäller, då permutation inte är begärd. Permutation kan enbart begäras av stiftelsens styrelse. Vidare är det viktigt att betona att efter att kommunen bildat stiftelsen, har kommunen ingen påverkan på stiftelsen utöver det som är angivet i stadgarna.
Lagstiftning angivet i ärendet har inte bifogats av praktiska skäl, men dessa finns att läsa på internet "lagen.nu".

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-01
KF.s protokoll 1962-04-03 § 23, § 24
KF.s protokoll 1962-12-17 § 88
KF.s protokoll 1984-06-26 § 85
KF.s protokoll 1990-11-27/28 § 126
KF.s protokoll 1998-05-26 § 32
Kopia på avskrivet dokument avseende Ursprungsstadgar (KF.s protokoll 1962-12-17 § 88)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen godkänner och överlämnar rapporten till kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner och överlämnar rapporten till kommunfullmäktige.

KS § 55 DNR KS 103/2016 264

Ansökan om att sälja fastighet Vreta 6:19 från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansöker om att få sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr. Köparen har tänkt att på sikt ändra fastigheten till bostäder.

Beslutsunderlag
Ansökan inkommen 2016-03-09
Karta över situationsplan

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås bevilja Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan att sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige föreslås bevilja Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansökan att sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr.

KS § 56 DNR KS 98/2016 170

Förändring av taxor och avgifter 2016 för socialnämndens verksamhet

Sammanfattning

Riksdagen beslutade i december att ändra Socialtjänstlagens kap 8 § 5 som reglerar de avgifter som kommunen får ta ut av enskilda för hemtjänst, dagverksamhet och insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Ändringen innebär att kommunen har rätt att höja maxtaxan från högst en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till 0,5392. Beslutet börjar gälla från 1 juli 2016.
Beslutet innebär att kommunen kan höja maxtaxan från l juli samt att avgiften för nivå 3 hemtjänst, dagverksamhet, omsorgsavgift för korttidsplats och särskilt boende höjs. Beräknad ändring är från 1 772 kr/månaden till 1 991 kr. Förändringar kan ske med utgång från socialstyrelsens meddelandeblad som de släpper inför förändring av maxtaxan. Dagstaxan förändras från 59 kr till 63 kr.
I och med ändringen av avgiften för nivå 3 hemtjänsten bör även nivå 1 och 2 justeras uppåt. Detta skulle innebära en höjning från en tolftedel av 15% av prisbasbeloppet till 17 % för nivå l och från en tolftedel av 30% av prisbasbeloppet till 33 % för nivå 2. Detta innebär att nivå 1 höjs från 554 kr/månad till 628 kr/månaden och nivå 2 höjs från 1 108 kr till 1 218 kr.
I samband med lagändringen kommer kommunen få lägre skatteintäkter från staten. Idag finns en avgift för tvätt med i Taxor och avgifter. Tvätten ingår i omsorgsavgiften och kan därför inte tas ut separat.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 29/2016-03-01

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel 5392 gånger prisbasbeloppet Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
- Avgiftsnivå l för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
- Avgifter för tvätt upphör.
- Beslutet överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KS § 56

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå
2. 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel 5392 gånger prisbasbeloppet Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
3. Avgiftsnivå l för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
4. Avgifter för tvätt upphör.
5. Beslutet överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

KS § 57 DNR KS 10/2015 730

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS per 2015-12-31

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen får respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen får respektive beslut.
Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SOL och 28h § LSS.
Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser.
Det rapporterade ärendet gällande trygghetslarm är på grund av att det saknas fast telefoni. Personen är får närvarade ej heller hemma under en längre tid.
Gällande de rapporterade ej verkställda besluten gällande kontaktpersoner, är i ett ärende delvis verkställt och det andra ärendet pågår möten med möjlig kontaktperson

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 11/2016-02-02

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 läggs till handlingarna.

KS § 58 DNR KS 44/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag 2016

Sammanfattning
Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen i april varje år redovisa ej färdigberedda medborgarförslag.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-04

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna

---

KS § 59 DNR KS 45/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016

Sammanfattning
Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen i april varje år redovisa ej färdigberedda motioner.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-04

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

KS § 60 DNR KS 92/2016 109

PM och rapport avseende behov av bostäder med anledning av önskad inflyttning och ökat mottagande av nyanlända

Sammanfattning

I 183 av Sveriges 290 kommuner råder underskott på bostäder. Beroende på för lågt bostadsbyggande och låg rörlighet i de befintliga bostäderna. Motsvarande situation känns igen även för Herrljunga kommun. Kommunen har ett generellt bostadsförsörjningsansvar för alla invånare samt ett särskilt ansvar att få fram boende till de nyanlända, vilka får/ har fått anvisning till kommunen. Kommunen behöver öka takten i att skapa förutsättningar för bostadsbyggande, den nuvarande takten är för låg.

Det är nödvändigt att Herrljunga kommun skyndsamt förbereder/planerar och genomför ytterligare bostadsbyggande. Bland annat behövs bostäder för stödboende för ensamkommande, bostäder för anvisade flyktingar och flyktingar för eget-boende. Därtill kommer övriga behov av bostäder utifrån visionen Våga-Vilja-Växa.

Andra aktörer på bostadsbyggnadsmarknaden ska erbjudas möjligheter att medverka i bostadsbyggnadsgenomförandet.

För Herrljunga kommun gäller för 2016 ett mottagande av 31 anvisningsplatser. 31 anvisningsplatser innebär ett visst antal en-personshushåll och ett visst antal två- och fler-personshushåll. Uppskattningsvis bedöms hälften utgöra en-personshushåll och hälften flerpersonshushåll. Vidare prognostiseras för 2016 ett mottagande av 17 personer i eget-boende.

Det är av högsta vikt att samtliga berörda parter i Herrljunga kommun ökar takten i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet med rapport daterad 2016-03-02

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen delger PM och rapport till berörda parter i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion samt kommunfullmäktige

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen delger PM och rapport till berörda parter i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion samt kommunfullmäktige

KS § 61 DNR KS 14/2016 942

Riktade engångsmedel med anledning av den ökande flyttingtillströmningen till Sverige

Sammanfattning
Regeringen har mot bakgrund av den rådande flyktingsituationen i en ändringsbudget 2015, fördelat 9,8 miljarder kronor som engångsmedel till kommuner och landsting, varav Herrljunga kommun tilldelades 5,2 mkr med avsikt att täcka ökade kostnader för 2015 och 2016. Fördelningen av medel mellan kommunerna är beräknad på antalet asylsökande och nyanlända i en kommun samt fördelningen mellan barn och vuxna. Arbete pågår med avsikt att förlänga användningsmöjligheten av de riktade engångsstatsbidragen. 2015 har ej några medel förbrukats. Kommunchefen föreslår att användningen riktas till insatser i samband med flyktingmottagandet och till att förbättra integrationsarbetet i kommunen, i samarbete mellan kommunen och civilsamhället.

Följande användning föreslås:
1. Förändringar av lokaler med rumsindelning Kunskapskällan med syfte att skapa ytterligare undervisningsutrymmen
2. Koordinera integrationsarbete mellan flykting och civilsamhälle i syfte att förenkla integrationen; integrationskoordinator
3. Förstärkt föreningsbidrag för aktivt integrationsarbete i samband med föreningsaktiviteter
4. Förstärkt insats för sommarskola för nyanlända.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-02-16

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:
- Kommunstyrelsen beslutar fastställa föreslagen inriktning för användning av riktade engångsmedel med anledning av ökande flyktingtillströmningen till Herrljunga kommun.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Föreslagen inriktning för användning av riktade engångsmedel med anledning av ökande flyktingtillströmningen till Herrljunga kommun fastställs.

Expedieras till: Styrgrupp Flykting

KS § 62 DNR KS 182/2015 109

Utvärdering av genomförande av Evakueringsboende för asylsökande flyktingar

Sammanfattning
Kommunstyrelsen tillsatte en styrgrupp "Flykting" som skulle arbeta med förberedelser för ett akut mottagande av flyktingar samt arbeta med en långsiktigt plan för mottagande av ökat antal nyanlända. Den 24 november blev det skarpt läge för gruppen då Migrationsverket meddelade att kommunen skulle behöva ta emot 30 transitflyktingar för tre veckor med start fredagen den 27 november. Åtgärder vidtog i planering och vid genomförandet av evakueringsboendet. Utvärderingen är genomförd bland annat av den anledningen att vissa brister uppstod i förberedelserna och vid genomförandet av evakueringsboendet. Boende stod klart för att ta emot flyktingarna den 27 november 2015.
Inför framtiden behöver kommunens förvaltningar gemensamt arbeta mer genomtänkt avseende kommunikation och information. Vid extra ordinära akuta genomföranden är det av särskild vikt att planering och beslut tas till vara, kommuniceras och sprids i organisationen samt att det åvilar var och en ett ansvar att hålla sig informerad och uppdaterad.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-01-25

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:
- Utvärderingen godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Utvärderingen godkänns och läggs till handlingarna.

För kännedom till: Styrgrupp flykting

KS § 63 DNR KS 182/2015 109

Utvärdering av styrgrupp "Flyktings" arbete samt checklista inför framtiden

Sammanfattning
Kommunstyrelsen tillsatte en styrgrupp "Flykting" som skulle arbeta med förberedelser för ett akut mottagande av flyktingar samt arbeta med en långsiktigt plan för mottagande av ökat antal nyanlända. Den 24 november blev det skarpt läge för gruppen då Migrationsverket meddelade att kommunen skulle behöva ta emot 30 transitflyktingar för tre veckor med start fredagen den 27 november. Åtgärder vidtog i planering och vid genomförandet av evakueringsboendet. Utvärderingen är genomförd bland annat av den anledningen att vissa brister uppstod i förberedelserna och vid genomförandet av evakueringsboendet. Boende stod klart för att ta emot flyktingarna den 27 november 2015.
Inför framtiden behöver kommunens förvaltningar gemensamt arbeta mer genomtänkt avseende kommunikation och information. Vid extra ordinära akuta genomföranden är det av särskild vikt att planering och beslut tas till vara, kommuniceras och sprids i organisationen samt att det åvilar var och en ett ansvar att hålla sig informerad och uppdaterad.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-01-25

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:
- Utvärderingen godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Utvärderingen godkänns och läggs till handlingarna.

För kännedom till: Styrgrupp flykting

KS § 64 DNR KS 84/2012 102

Utvärdering av projektet "Alla vägar ut" samt ansökan om extra medel

Sammanfattning

Projekt "Alla vägar ut" avslutades den 29 februari 2016. Projektet har visat på goda resultat. Målet för projektet var att 10 personer skulle komma ut i självförsörjning och resultatet visar att mer än det dubbla blivit självförsörjande. Totalt har 44 procent av de som deltagit i projektet blivit självförsörjande under projekttiden. Under året som projektet har pågått har ansökningar om medel från Europeiska socialfonden och Delegationen för unga gjorts. Tyvärr har Herrljunga kommun fått avslag på båda.
I maj kommer ett projekt via Sjuhärads samordningsförbund starta. I detta projekt kommer Alla vägar ut integreras. För att inte arbetet ska tappa fart skulle projektet behöva ett tillskott på 92 tkr för mars och april.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-04
Projektbeskrivning " Alla vägar ut''
Kommunstyrelsen § 22/2015-02-16

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen beviljar projekt "Alla vägar ut" ett tillskott på 92 tkr.
- Pengarna belastar kommunstyrelsens konto tillväxt och utveckling.

Tony Niva (SD) bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Projekt "Alla vägar ut" beviljas ett tillskott på 92 tkr.
2. Pengarna belastar kommunstyrelsens konto tillväxt och utveckling.

Expedieras till: Socialnämnden
Verksamhetschef socialt stöd

KS § 65 DNR KS 80/2016 604

Åtgärder för att skapa en väl fungerande scen i aulan, Kunskapskällan

Sammanfattning

Herrljunga kommun äger Kunskapskällan där kommunens gymnasieskola har sin verksamhet. I dessa lokaler finns kommunens enda aula med tillhörande scen. Scenen används brett av kommunens verksamheter men också av arrangemang utifrån. Där ordnas föreläsningar, uppträdande, teater, konserter, julavslutningar och inte minst till den årliga revyn. För detta är lokalen väl lämpad. Däremot saknar scenen en del nödvändig utrustning, vilket flera arrangörer har påpekat och efterfrågat. Den scenutrustning som har efterfrågats är backdrops, byxor och scenbelysning. Önskemål om att kunna utrusta scenen lyftes med kommunstyrelsens presidium 2016-01-25 och undertecknad fick i uppdrag att ta fram en tjänsteskrivelse med tillhörande offert.
Bildningsförvaltningen efterfrågar medel för att kunna göra den nödvändiga kompletteringen av scenen och ser det som en kommunal angelägenhet att ha en väl utrustad scen för alla kulturarrangemang.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-02-24
Offert från "Allmusik Skara Ljud & Ljus AB"

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen beviljar medel om 160 tkr för att genomföra beskrivna scenåtgärder i aulan.
- Åtgärden finansieras av kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling.

Christina Abrahamsson (M) och Lise-Lotte Hellstadius (S) bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen beviljar medel om 160 tkr för att genomföra beskrivna scenåtgärder i aulan.
2. Åtgärden finansieras av kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling.

Expedieras till: Bildningsnämnden
Bildningschef

KS § 66 DNR KS 77/2016 679

Nationaldagsfirande 2016

Sammanfattning
Att Herrljunga kommun skulle upprepa 2014 års nationaldagsfirande beslutades om i kommunstyrelsen den 20 april 2015, § 75. I sammanfattningen till beslutet står följande:
"Herrljunga kommun firade 40 år som kommun den 6 juni 2014. Samtidigt välkomnades nya svenska medborgare. Arrangemanget blev uppskattat och en fortsättning är önskvärd. Det skulle kunna bli en tradition. Nationaldagsfirandet framför Herrljunga kommunhus är tänkt att skapa gemenskap, identitet och att vara generöst."
Genomförandet av 6-juni-firandet flöt som planerat. Eftersom varm ostpaj skulle serveras, så var det viktigt med både logistik och planering. Sex förtroendevalda hjälpte till att servera. Cirka 500 portioner paj delades ut. Eftersom inte alla förmodas ha ätit paj, så uppskattas antalet besökare till cirka 600. I enkäten som var en del av tipspromenaden, valde 106 personer av 140 att betygsätta arrangemanget från 1 till 5. 5 motsvarade mycket bra och 1 mycket dåligt. Ett genomsnitt på 4,36 på en skala mellan 1 till 5 får betraktas som ett bra resultat.

Beslutsunderlag
Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2016-02-10
Kommunstyrelsen § 75/2015-04-20

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Herrljunga kommun arrangerar nationaldagsfirande den 6 juni med aktiviteter mellan kl. 11 – 13. Plats som tidigare i anslutning till kommunhuset. Fokus ska vara på nya medborgare, medaljörer, lokal mat och lokal underhållning. Arrangemanget belastar kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling med maximalt 75 tkr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Herrljunga kommun arrangerar nationaldagsfirande den 6 juni med aktiviteter mellan kl. 11 – 13. Plats som tidigare i anslutning till kommunhuset. Fokus skall vara på nya medborgare, medaljörer, lokal mat och lokal underhållning. Arrangemanget belastar kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling med maximalt 75 tkr.

Expedieras till: Administration och kommunikationsenheten, kommunikatörerna

KS § 67 DNR KS 63/2016 110

Val av representant till Småkom årsstämma och rikskonferens 2016

Sammanfattning

Herrljunga kommun är medlem i organisationen "Småkom", en förening som arbetar med att tillvarata de små kommunernas intressen.
Som medlem i denna förening äger Herrljunga kommun rätt att delta i föreningens konferenser och möten. Vid sidan av nyhetsbrev och remisser till medlemmarna arbetar föreningen med att skapa opinion via media och i samarbete med SKL finna lösningar på de mindre kommunernas utmaningar. 20 april 2016 är det dags för Småkoms årsstämma och rikskonferens dit Herrljunga kommun ska utse en representant.

Förslag till beslut

Andreas Molin (C) föreslår att Johnny Carlsson (C) utses till Herrljunga kommuns representant i föreningen Småkom och att delta vid föreningens möten och aktiviteter.
Gunnar Andersson (M) föreslår att återrapportering från föreningens möten ska ske till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om Andreas Molins (C) förslag till beslut med Gunnars Anderssons (M) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. För verksamhetsåret 2016 utses Johnny Carlsson (C) till Herrljunga kommuns representant i föreningen Småkom och att delta vid föreningens möten och aktiviteter.
2. Återrapportering från föreningens möten ska ske till kommunstyrelsen.

KS § 68 DNR KS 93/2016 109

Verksamhetsbidrag för drift av Gäsene café

Sammanfattning

Gäsene café ska erbjuda en träffpunkt med möjlighet till gemenskap genom caféverksamhet och aktiviteter. Verksamheten är inte vinstdrivande utan ska drivas enligt självkostnadsprincipen. Verksamheten är diakonal/social. Gäsene café har öppen verksamhet tre dagar per vecka. Övriga dagar sker förberedelser, arbetssökning och utbildning. Målsättningen med Gäsene café är att erbjuda personer som står utanför arbetsmarknaden social träning, en fortsatt karriär inom arbetslivet, en plattform att växa i självförtroende och som människa. En mötesplats för alla som bor i Ljung med omnejd. En mötesplats med möjlighet till social gemenskap och aktiviteter som motverkar de höga ohälsotalen. Herrljunga pastorat har verksamhetsansvaret, står för anställningar, arbetsledning, handledning och kontakter med arbetsförmedlingen. Pastoratet står för administrationskostnader. Herrljunga kommun ställer lokaler till förfogande på Gäsenegården och bidrar med ekonomiskt stöd. Arbetsförmedlingen anvisar personer som är i behov av åtgärdsprogram som jobb och utvecklingsgaranti, m.fl. där anordnarbidrag utgår. Projekttid 2016-01-01 – 2017-12-31.
Ett samarbete mellan Herrljunga kommun och Herrljunga pastorat där arbetsförmedlingen anvisar personer i behov av jobb och utvecklingsgaranti.
Vi skapar härmed arbetstillfällen och ger möjlighet att fortsätta driften av Gäsene café till en mycket låg kostnad. Caféverksamheten har gett och ger en betydelsefull och social gemenskap med ökad livskvalité för boende på Stationsvägen i Ljung, samt pensionärer och dagdiga i Ljung med omnejd.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Gäsene Café – projektkalkyl

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Bevilja ett verksamhetsbidrag i form av lönebidrag samt verksamhetskostnader för en arbetsledare på Gäsene Café med 130 tkr under 2016 och 2017.
- Projektet belastar kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling med 130 tkr för 2016 samt 130 000 kr 2017.

Finn Svensson (L) bifaller kommunstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KS § 68

Kommunstyrelsens beslut

1. Verksamhetsbidrag beviljas i form av lönebidrag samt verksamhetskostnader för en arbetsledare på Gäsene Café med 130 tkr under 2016 och 2017.
2. Projektet belastar kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling med 130 tkr för 2016 samt 130 000 kr 2017.

Expedieras till: Herrljunga pastorat

KS § 69 DNR KS 94/2016 287

Deltagande på jubileumsmässan Medborgardialog

Sammanfattning
På Jubileumsmässan den 22-24 april 2016, firar Företagarna i Herrljunga 100 år. Herrljunga kommun ska delta på jubileumsmässan Medborgardialog. Ledamöter och kommunstyrelsen behöver vara på plats i mässan.

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Anmälan sker till Mats Bjurbom, kommunikatör

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Anmälan sker till Mats Bjurbom, kommunikatör

Expedieras till: Administration och kommunikationsenheten, kommunikatör

KS § 70

Meddelanden

Följande meddelanden redovisades vid sammanträdet:

NR	*Meddelandeförteckning*	*DNR*
1	SN § 10 Budget- och skuldrådgivning	KS 2016:11
2	SN § 9 rapport Färdtjänst och riksfärdtjänst	KS 2016:10
3	TN § 8 Internkontroll uppföljning 2015	KS 51/2016 906
4	Nominering till styrelsen i Småkom	KS 214/2015 993
5	Cultural exchange program between the Municipalities of Herrljunga, Sweden and Ukmerge, Lithuania spring 2016	KS 70/2016 492
6	Månadsdialog 2016-02-22	KS 78/2016 942
7	SN § 25 Internkontroll 2015 uppföljning	KS 51/2016 906
8	SN § 24 Verksamhetsberättelse 2015	KS 2016:14
9	TN § 20 Bokslut för tekniska nämnden 2015	KS 2016:16
10	Protokoll KSAU 2016-03-07	
11	BN § 20 Verksamhetsberättelse 2015	KS 2016:19

Kommunstyrelsens beslut
Samtliga meddelanden läggs till handlingarna.

KS § 71

Delegeringsbeslut

Följande delegeringsbeslut redovisades vid sammanträdet

NR	*Delegeringsbeslut*	*DNR*
1	Remissvar Inriktningsunderlag för nationellplan för transportinfrastruktur 2018-2029	KS 66/2016 440
2	Avtal avseende insatser inom Turistinformationstjänster och Besöksnäringen 2016	KS 81/2016 471
3	Användarvillkor för SCB's Mikrodataåtkomst(MONA)	KS 60/2016 918

Kommunstyrelsens beslut
Samtliga delegeringsbeslut läggs till handlingarna.

DIARIENUMMER:	KS 65/2016 440
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	1
SENAS T REVIDERAD:	--
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Planerings-sekreterare

Plan

Cykelstrategi med prioritering av utbyggnads-objekt 2017-2019, Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar om den övergripande inriktningen för utvecklingen av infrastrukturen inom kommunen genom sitt strategiska funktionsansvar för översiktlig planering. Inriktningen är ett underlag för tekniska nämndens ansökningar om statlig medfinansiering av nya infrastruktur-anläggningar inom ramen för den regionala infrastrukturplanen. Årligen ges möjlighet att ansöka om medel enligt särskilda kriterier. Denna plan redovisar hur prioritering för cykelsatsningar ska göras på kort sikt samt vilka övriga åtgärder som bör vidtas gällande hållbart resande.

Begreppet *cykelväg* används i dokumentet om alla varianter av gång- och cykelvägar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Inledning 1

Sammanfattning av beslut 1

Strategier för ökad cykling i Herrljunga kommun 2

Prioritering rekommenderade utbyggnadsobjekt 2017-2019 3

Prioritering steg 1- och 2-åtgärder 6

Kommunala investeringsmedel i budget 2017-2019 7

Bakgrund 7

Inledning

Hela vårt samhälle behöver göra en omställning till att bli långsiktigt hållbart och en av nyckelfaktorerna i denna omställning handlar om transporter. Infrastrukturen manifesterar enorma investeringar och är svår att tvärt ändra på i efterhand. Som tur är så finns det fler komponenter som påverkar våra val av transportsätt, nämligen:

- (Infrastruktur) Regler Utbud Information

Successiva ändringar och tillskott i infrastrukturen är nödvändiga att göra och för dessa investeringar har en prioritering gjorts gällande utbyggnad av cykelvägar, där statliga medel ska användas för att främja att cykelinfrastrukturen stärks i kommunerna. Det är dock viktigt att kombinera utbyggnad med de andra påverkansfaktorerna för att investeringen ska löna sig. Åtgärdsval kan beskrivas genom följande matris:

Cykelandel	*Cykelförhållanden*	
	Dåliga	**Bra**
Hög ***Åtgärd:***	Cyklar trots... *Bygg infrastruktur*	Cyklar pga.... *Underhåll*
Låg ***Åtgärd:***	Cyklar inte pga.... *Bygg och informera*	Cyklar inte trots... *Beteendepåverkan*

Matrisen är hämtad från företaget Trivector

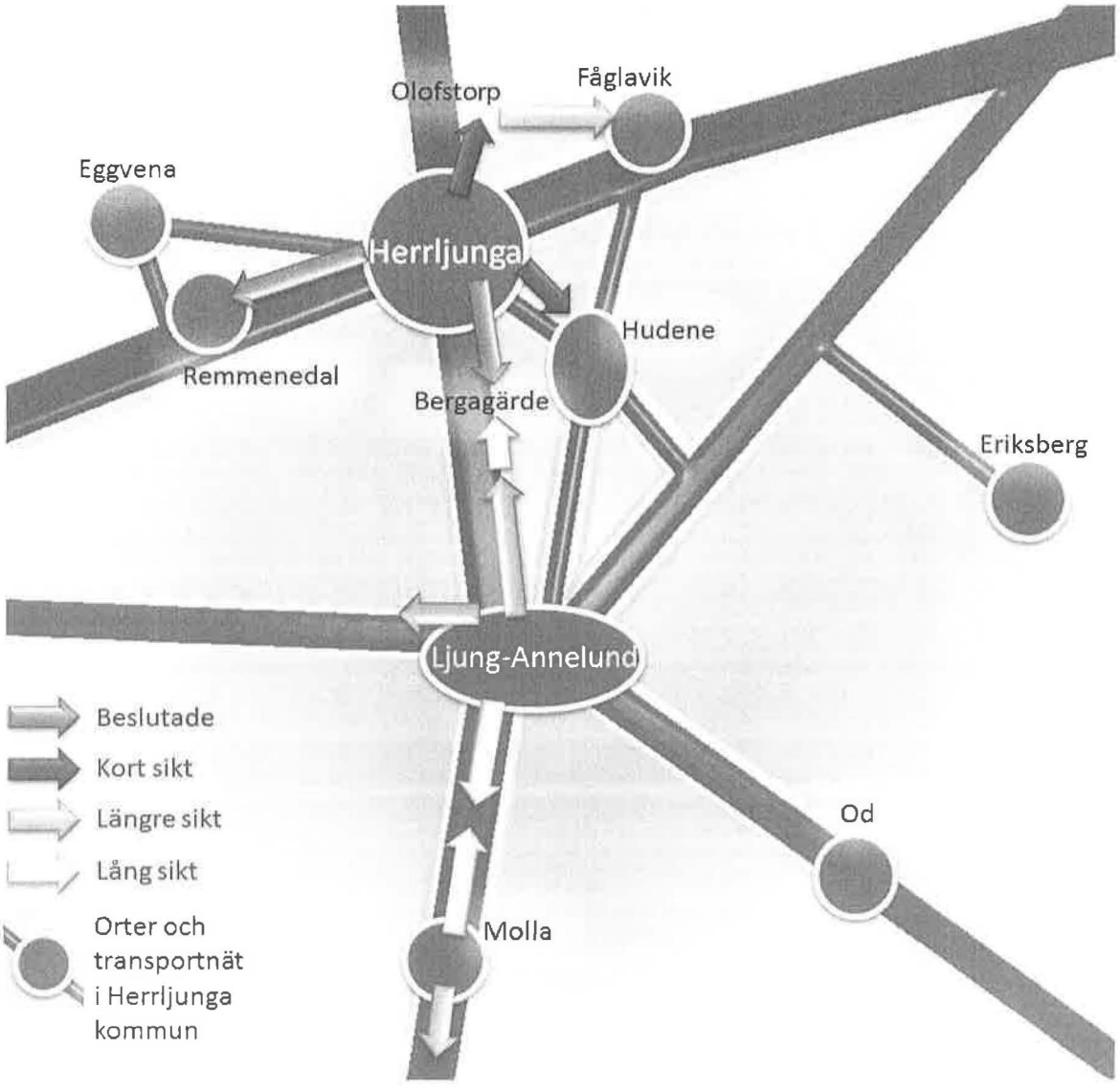
Denna strategi för cykling tar ställning till hur Herrljunga kommun avser prioritera insatser för ökad cykling samt arbeta med hållbart resande (mobility management) under perioden 2017-2019.

Sammanfattning av beslut

Beslut om antagande av denna strategi och plan innebär att kommunen ska agera i enlighet med uppställda *Strategier för ökad cykling i Herrljunga kommun, Prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019* samt *Prioritering av steg 1- och 2-åtgärder* och dessutom öronmärka *kommunala investeringsmedel i budget 2017-2019. (Ovanstående kursiv text syftar här på rubriker i dokumentet.)*

Strategier för ökad cykling i Herrljunga kommun

- Fokusera samhällsbyggandet till stråk där många kan nyttja samma infrastruktur
- Ställ krav på cykelfrämjande åtgärder i samband med kommunens tillstånds- och lovprövning
- Vid om-/nybyggnation gör en bedömning om cykeltrafik kan ges företräde i den nya lösningen
- Säkerställ att skyltningen för cyklister är korrekt och fullständig
- Fördela resurser för drift och underhåll så att gång- och cykeltrafik främjas
- Rikta insatser mot skolbarns vardagsresande för att influera hela familjens vanor
- Driv informationskampanjer inför driftsättning av ny cykelinfrastruktur
- Bygg ut cykelinfrastrukturen i enlighet med målen i Västra Götalandsregionens cykelstrategi
- **Bygg ut cykelinfrastrukturen med prioritering enligt nedan strukturbild:**

© Herrljunga kommun, 2016

Prioritering rekommenderade utbyggnadsobjekt 2017-2019

Staten (Trafikverket Region Väst) har en budget för utbyggnad av nya cykelvägar i länet där villkoren för nybyggnad är att kommunerna medfinansierar 50 % av kostnaden för projektering och byggnation. Kommunerna ansöker om att få del av denna medfinansiering och prioriteringen av utbyggnadsobjekt görs utifrån regionalt beslutade kriterier.

Herrljunga kommuns prioriterade utbyggnadsobjekt längs statliga vägar är följande:

1. (S1) Väg 1933, mellan Herrljunga tätort (anslutning befintlig cykelbana) och korsningen med väg 181 (anslutning befintlig cykelunderfart): ca 3,7 km. (tot.kost.ca.20 miljoner)

2. (S2) Väg 2516, mellan Herrljunga tätort (anslutning befintlig cykelbana) och väg mot Olofstorp (y-korsning): ca 2 km. (tot.kost.ca 11 miljoner)

3. (S3) Väg 1933, mellan väg 181 (anslutning befintlig cykelunderfart) och Hudene skola (anslutning befintlig cykelbana): ca 1 km. (tot.kost.ca.5,5 miljoner)

Kommunen har även en ambition att utveckla cykelinfrastrukturen längs det kommunala vägnätet, där utbyggnad då blir en kommunal investering. Eventuellt finns andra delar (potter) i den regionala budgeten som kan erbjuda finansieringsstöd i en ansökningsprocess liknande den ovan. Utöver att kommunen bygger ut cykelinfrastrukturen i samband med exploatering av nya bostads- och verksamhetsområden så behövs en långsiktig prioritering för cykelvägar i befintliga stråk och områden.

Herrljunga kommuns prioriterade utbyggnadsobjekt längs kommunala vägar är följande:

1. (K1) Cykelväg (även bil) av enklare snitt mellan Herrljunga tätort och Stenunga via Orraholmens friluftsområde, ca 2,3 km. (tot.kost., kommunens uppskattning, ca 1,9 miljoner)

2. (K2) Cykelväg (bred boulevard som huvudstråk) mellan Herrljunga tågstation och Vreta via framtida bostadsområde norr om Nossan, ca 660 meter. (tot.kost.TrVs schablon ca. 3,6 miljoner)

3. (K3) Cykelväg av enklare snitt mellan Olofstorp (korsningen väg 2516 och väg mot Olofstorp) och Fåglavik, ca 4,3 km. (tot.kost., kommunens egen schablon, ca 4,3 miljoner)

Kriterier

Kommunens kriterier för prioritering av utbyggnadsobjekt (statliga och kommunala) involverar faktorer som befolkningstäthet, målpunkter, skol- och arbetspendling, rekreation, säkerhet, medborgarförslag.

Ur Strategi för ökad cykling i Västra Götaland:

Det är kommunerna som i en ansökningsprocess föreslår cykelåtgärder. Föreslagna åtgärder kommer att bedömas med hänsyn till de som bäst uppfyller målet om att skapa förutsättningar för ökad och säker cykling. Viss hänsyn kommer tas till geografisk spridning.

Prioritet ett (1) är cykelåtgärder med fokus på vardagsresor

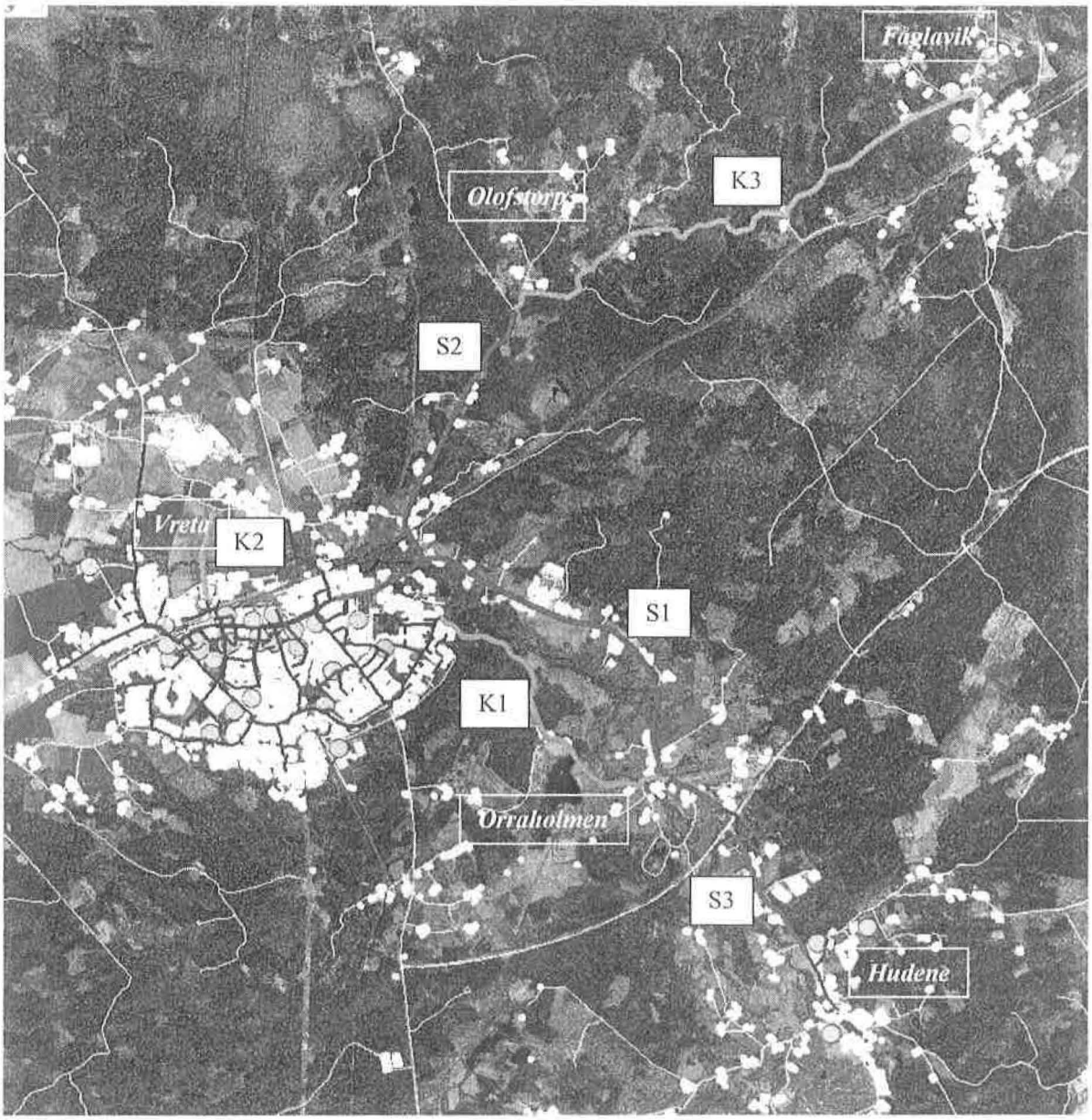
- *Cykelvägar som förbättrar tillgängligheten och säkerheten till tätortsnära arbetsplatser.*
- *Cykelvägar till skolor.*
- *Åtgärder som bidrar till att öka säkerheten på cykelvägar till skolor.*
- *Cykelvägar som förbättrar tillgängligheten och trafiksäkerheten till kollektivtrafikknutpunkt.*
- *Åtgärder som förbättrar tillgängligheten och trafiksäkerheten till målpunkter för fritidsaktiviteter i tätortsnära lägen.*

Prioritet två (2) är åtgärder av "felande länkar" och cykling för rekreation och turism

- *Trafiksäkerhetshöjande åtgärder på befintligt cykelvägnät.*

- *"Felande länkar" där potentialen för ökad cykling är hög (ex kortare länkar som binder samman tätorter eller cykelvägar).*
- *Cykling för rekreation och turism är ett utvecklingsområde som stöds med t ex projektering och projektledning.*

Nedan karta visar kommunens prioriterade sträckningar i sitt sammanhang (täthet, målpunkter)

©Lantmäteriet och Herrljunga kommun, 2016

Målpunkt, tex samhällsservice

K1 Prioriterad sträcka kommunal väghållare

Bebyggelse

S1 Prioriterad sträcka statlig väghållare

Objektbeskrivningar

Objekt	Beskrivning	Längd	Totalkostnad
S1 – Väg 1933 Herrljunga tätort – korsning väg 181	Väg 1933 kallas även för Hudenevägen då den leder till Herrljungas närmaste tätorts-granne Hudene. Ett flertal större arbets-platser finns utmed vägen. Naturmiljön längs vägen är skyddad med riksintresse.	Etapp1: 1350 m Etapp2: 750 m Etapp3: 1600 m Totalt: 3700 m	Etapp1: 7,5 milj. Etapp2: 4,1 milj. Etapp3: 8,8 milj. Totalt: 20,4 milj. (TrVs schablon)
Arbetspendling med cykel, säkrare skolväg, tillgänglighet till natur- och kulturlandskapet. Knyter ihop två tätorter			
S2 – Väg 2516 Herrljunga tätort – y-korsning mot Olofstorp	Väg 2516 kallas även för Vedumsvägen och den utgör länken mellan Herrljunga och Vara kommuner. Vägen är smal och krokig med mycket tung trafik. Barnen i Olofstorp har inte rätt till skolskjuts.	2000 meter.	11 miljoner. (Trafikverkets schablonvärde)
Arbetspendling med cykel, säkrare skolväg. Knyter delvis ihop två tätorter			
S3 – Väg 1933 Hudene skola – korsning väg 181	Befintlig cykelväg i Hudene slutar vid skolan. Där väg 1933 korsar väg 181, som är ett regionalt prioriterat stråk, har en cykelunderfart byggts. Däremellan ligger flera industrier som genererar tung trafik.	1000 meter.	5,5 miljoner. (Trafikverkets schablonvärde)
Arbetspendling med cykel, säkrare skolväg. Knyter delvis ihop två tätorter			
K1 – Skogsväg Skogsgatan – Stenunga	En skogsväg för att tillgängligöra friluft-sområdet Orraholmen samt knyta ihop Herrljunga tätort och Stenunga. Vägen ska kunna användas av både cykel och bil efter en lättare upprustning.	2300 meter.	1,9 miljoner. (kommunens uppskattning)
Tillgänglighet till friluftsområdet Orraholmen från två tätorter samt natur- och kulturlandskapet i Stenunga			
K2 – Ny väg Tågstationen – Vretavägen	En gång- och cykelboulevard är tänkt att utgöra huvudstråk i en ny stadsdel i Herrljunga tätort för att främja kollektivt resande med tåg samt gång- och cykel.	660 meter.	3,6 miljoner. (Trafikverkets schablonvärde)
Arbetspendling med cykel (och tåg), säkrare skolväg. Hållbar transportlösning från början			
K3 – Skogsväg Y-korsning väg 2516 Olofstorp – Fåglavik	En skogsväg med en gen sträckning löper nästan hela vägen till det gamla brukssamhället Fåglavik, vars avstånd till kommunhuvudorten är 1 mil bilvägen. En cykelväg enligt S2+K3 ger avståndet 7 km.	4300 meter.	4,3 miljoner (kommunens egen schablon)
Arbetspendling med cykel, tillgänglighet till besöksmål. Knyter delvis ihop två tätorter			

Prioritering rekommenderade steg 1- och 2-åtgärder

Västra Götalandsregionen satsar även medel på "steg 1- och 2-åtgärder" och "mobility management" i den regionala planen för transportinfrastruktur. Regionens sekretariat beskriver vad medlen avses användas till med följande text:

> **Ur Information om handlingsprogram för steg 1-åtgärder i regional infrastrukturplan (s.k. mobility management):**
> *Steg 1-åtgärder handlar om stöd och samordning, kommunikations- och informationsinsatser samt utredning och utvärdering. Exempelvis marknadsföring av cykelbanor, pendlingsparkering och resecentrum.*
> *Det skulle även kunna vara resecoaching/rådgivning kombinerat med prova-på-erbjudanden för kollektivtrafik och cykel, så kallade testresenärs-/testcykelprojekt.*
> *Andra exempel är åtgärder som syftar till att minska skjutsning av barn med bil och öka gång-, cykel- och kollektivtrafik- eller skolskjuts-resandet till skolor, samåkningsprojekt, företagsrådgivning, resvaneundersökningar och gröna resplaner.*

Herrljunga kommuns prioritering av steg 1- och 2-åtgärder är följande:

1. Transportsnål samhällsplanering - vi måste planera rätt från början. Trafikanter ska välja att köra mindre bil och istället välja cykel och kollektivtrafik, då måste dessa färdsätt prioriteras. Den relativa attraktiviteten för hållbara färdsätt måste öka. (inom beslutad budget)

2. Flexibla arbetstider och distansarbete - distansarbete innebär att arbete utförs från hemmet eller annan plats nära hemmet, istället för att resa till huvudarbetsplatsen. Fyradagarsvecka (fyra dagar om 10 timmar) kan vara ett annat alternativ för att minska resandet. (inom beslutad budget)

3. Resfria möten - fysiska möten ersätts av telefon-, webb-, eller videomöte. (inom beslutad budget)

4. Gröna resplaner - arbetsgivaren tillhandahåller ett paket av åtgärder för att uppmuntra sina anställda att använda mer miljöanpassade färdsätt än egen bil. (tot. kost. 100 000 – 1 miljon)

5. Organiserad samåkning – i Sverige färdas i genomsnitt 1,2 personer per bil, vilket innebär att det finns en stor ledig kapacitet utanför det allmänna kollektivtrafiksystemet. (tot. kost. <50 000)

6. Kampanjer – dels insiktshöjande kampanjer, för att uppmuntra till frivilliga beteendeförändringar genom att öka medvetenheten hos målgruppen om de negativa konsekvenser som kan uppstå av olika transportval, dels informerande kampanjer, för att uppmärksamma förändringar i utbud och styrmedel som gynnar cykel som färdmedel. (tot. kost. <50 000)

Mobility management

Herrljunga kommun är sedan årsskiftet 2015/2016 med i det regionala nätverket *Hållbart resande väst*, som erbjuder kunskapshöjande och erfarenhetsutbyte med andra kommuner samt förmedlar inbjudan till aktuella projekt. Representanter från Herrljunga är kollektivtrafik- och skolskjutshandläggare (bildningsförvaltningen), gatuchef (tekniska förvaltningen) samt planeringssekreterare (kommunstyrelsens förvaltning). Dessa personer bildar en arbetsgrupp som bevakar området och lyfter åtgärdsförslag till politiken.

Energimyndigheten har utlyst (2016-02-16) medel för projekt som syftar till att implementera åtgärder för ett minskat behov av person- eller godstransporter i samhället och/eller påverka valet av transportsätt i en energieffektiv och klimatvänlig riktning. Med fördel kan projekt beröra Fyrstegsprincipens steg 1- och 2- åtgärder. Medfinansieringskrav på kommunen är minst 20 %. Sista ansökningsdag är 2016-04-15.

J GD

Kommunala investeringsmedel i budget 2017-2019

Verkställande av denna plan kräver att medel öronmärks i kommunens investeringsbudget, uppskattningsvis i storleksordningen 5-10 miljoner kronor per år (åren 2017-2019).

Bakgrund

Regelbundet kommer det från statligt håll utlysningar om medel som stöd till kommuner att genomföra olika åtgärder som stödjer nationella mål. Denna stödmodell är viktig för kommunen som inte alltid kan prioritera långsiktigt lönsamma investeringar inom den egna budgeten. Men för att ha möjlighet att få del av utlysta medel krävs ett förarbete av kommunen där bedömningar och politiska prioriteringar måste göras. Den här Cykelstrategin utgör det förarbete som behövs inom utvecklingsområdet cykling specifikt och hållbart resande generellt.

Delvis hämtat ur förord till Strategi för ökad cykling i Västra Götaland:

Hälften av alla bilresor är kortare än fem kilometer. Kan vi skapa förutsättningar för människor att ersätta korta bilresor med att gå eller cykla har det stor betydelse för både miljö och folkhälsa, samt att nå målet om ett långsiktigt hållbart samhälle. Därtill har intresset för cykling ökat markant på senare tid, vilket kan innebära att goda förhållanden för cykling i kommunen kan stärka vår attraktivitet.

När den regionala transportinfrastrukturplanen för 2014- 2025 togs fram fick cykel ett eget åtgärdsområde. Avsatta pengar för cykel täcker dock inte det behov som finns, därför ställs krav på medfinansiering från kommunerna. När efterfrågan är större än befintliga medel måste prioriteringar göras. Den regionala cykelstrategin innehåller därför prioriteringsprinciper som ska vara ett stöd för att välja de cykelåtgärder som leder till ökad och säkrare cykling. Det är kommunerna i regionen som föreslår åtgärder, vilka sedan prövas mot uppsatta principer. Kommunens förslag måste därmed vara väl genomtänkta och internt prioriterade för att få genomslag i den regionala konkurrensen. Medfinansiering från kommunerna bidar till att fler åtgärder kan genomföras och att de åtgärder som väljs är de mest prioriterade.

Bilaga 1, KS § 53/2016-03-21

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

2016-02-11
KS 64/2016 101

BILAGA

Vision 2035 (Vision 2041) Framtid Herrljunga – Herrljunga På Spåret ☺

En Vision ska vara framåtsyftande och ha "bäring" på flera mandatperioder.
Hur jobba med Vision 2035 – Övergripande mål – Prioriterade mål -- Målmodellen?
Förslag!

Arbetsprocess för Vision 2035

	Vad?	När?	Vem?	Hur?
1	Utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa (2020), genomförande och bedömning måluppfyllelse	Feb – maj 2017	Intern/Extern	Enkät/Intervju Medborgardialog
2	Redovisning resultat av utvärdering Vision Våga-Vilja-Växa (2020) Förslag till metod och genomförande av arbetet med Vision 2035.	Oktober 2017	Intern/Extern	Rapport Föredragning Digitalt
3	Beslut om att starta arbetet med Vision 2035	December 2017	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
4	Arbete med framtagande av Vision 2035 (Val sept 2018) (Ny mandatperiod 2019)	Februari 2018 – Februari 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
5	Redovisning och fastställande av Vision 2035, Mål och Målmodell	Mars 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
6	Framtagande av Handlingsplan för genomförande av Vision 2035	Sept 2019	Intern/Extern	I enlighet med beslut
7	Vision 2035 kan börja gälla från och med verksamhetsåret 2020	Jan 2020	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut

Herrljunga kommun, Box 201, 524 23 Herrljunga
Telefon 0513-170 00 • Telefax 0513-171 33

Besöksadress Torget 1, Herrljunga
org.nummer 212000-1520 • www.herrljunga.se

Bilaga 2, KS § 50/2016-03-21

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAS T REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen - ANALYSBILAGA, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

INLEDNING 2

Bakgrund 2

Process 2

Avgränsning 2

OMVÄRLDSANALYS 3

Trender och tendenser 3

Relevanta nationella och regionala mål, planer och program 4

Herrljunga kommuns egna mål 6

KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR 8

Befolkningsutveckling och demografi 8

Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål 11

Bostadsbestånd och byggande 12

Marknadsförutsättningar och efterfrågan 13

KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV 16

Bostadsbehov 16

Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen – *möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000* 18

JGA

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokument är en analysbilaga som innehåller analyser och underlag, medan mål, riktlinjer, strategier samt genomförande redovisas i ett rent politiskt dokument som utgör de faktiska riktlinjerna för bostadsförsörjningen.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

OMVÄRLDSANALYS

För att kunna hantera utmaningarna med bostadsförsörjning gäller det att förstå omvärlden och det sammanhang som kommunen befinner sig i. Herrljunga kommun har under våren 2015 tillsammans med Vårgårda kommun gjort en omvärldsanalys för kommunernas framtid i stort och delar i denna är högst relevanta för arbetet med bostadsförsörjning. Dessa delar är inkluderade i nedan analys, som är mer inriktad på just Herrljunga kommuns bostadsförsörjning. +/– markerar om trenden i huvudsak är positiv eller negativ i detta avseende.

Trender och tendenser

Följande omvärldsfaktorer bedöms påverka Herrljunga kommuns arbete med bostadsförsörjning på olika sätt, både positivt och negativt i förhållande till kommunens mål och viljeriktning.

- Urbanisering
  – Människors flytt från lands-/glesbygd till städer leder till en demografisk och ekonomisk urholkning av landsbygden, vilket riskerar att fortgå i en negativ spiral.

- Regionförstoring
  + Människor arbetspendlar allt längre distanser vilket innebär en bredare arbetsmarknad för fler och samtidigt större friheter vid val av bostadsort – goda kommunikationer är då av stor vikt.

- Ökade flyktingströmmar
  +/– Konflikter i världen tvingar människor på flykt, deras behov av skydd måste mötas och deras förmågor tillvaratas och förvaltas för en tillfredsställande integration. Boendet är grundläggande.

- Segregation
  – Segregation kan uppstå på olika nivåer, lokalt såväl som regionalt, t ex flytt mellan stadsdelar eller från land till stad, och är effekten av att människor med likartat kapital (ekonomiskt/socialt) söker sig till varandra och lämnar områden som befolkas av människor med mindre valfrihet.

- Marknadsanpassning
  +/– Bostadsmarknaden påverkar, och är starkt påverkad av, framför allt urbanisering och segregation vilket leder till stora skillnader i pris på olika platser. Låga priser kan vara attraktivt i sig, men hämmar samtidigt nyproduktion, vilket kan bidra till en redan negativ spiral.

- Klimat- och miljömedvetenhet
  + Kunskapen om klimat- och miljöproblemen är väl utbredd och även viljan att förändra sin livsstil mot en mer hållbar, t ex genom att resa kollektivt, handla ekologiskt och närproducerat.

- Självförsörjning, småskalighet och hantverksvurm
  + Med kunskaper om miljöproblemen växer motrörelser och intresset för självförsörjande, hemmaodling och en jordnära livsstil ökar, i kontrast till urbaniseringstrenden.

- Identitetsbyggande
  + Identitetsskapande är centralt i dagens samhälle och boendet är en viktig beståndsdel i detta, vilket ökar kraven på bostäder och boendemiljöer. Medvetenhet om detta kan skapa möjligheter.

Relevanta nationella och regionala mål, planer och program

Regeringens strategi för hållbar utveckling identifierar fyra strategiska utmaningar som samtliga kan relateras till bostadsförsörjning på något sätt:

- Bygga samhället hållbart
- Stimulera en god hälsa på lika villkor
- Möta den demografiska utmaningen
- Främja en hållbar tillväxt.

Genom att planera för bostadsförsörjningen med dessa utmaningar i åtanke skapas goda förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling.

Följande nationella mål är särskilt relevanta för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

Nationellt mål	Målområde
Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.	*Målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet*
Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	*Målet för bostadsmarknadspolitiken*
Långsiktigt hållbara byggnadsverk. En väl fungerande konkurrens i bygg- och fastighetssektorn.	*Delmål för byggande*
Underlätta studenters och ungas boende. Fortsätta bredda stödet för boendelösningar för äldre så att fler äldre får möjlighet att välja en fungerande boendeform t.ex. i form av trygghetsbostäder eller särskilt boende	*Delmål för bostadsmarknadspolitiken*
Anpassa byggnader och byggda miljöer till kretsloppssamhällets krav och kraven på sund inomhusmiljö och god tillgänglighet för alla. Skapa bättre livsvillkor i utsatta bostadsområden. Förstärka olika orters attraktionskraft för människor och företag. Utveckla markanvändningsmönster som främjar städernas kretsloppsanpassning.	*FN:s Habitatdeklaration (1996)*
Kvalitet och skönhetsaspekter skall inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden. Kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer skall tas till vara och förstärkas. Offentligt och offentligt stött byggande, inredande och upphandling skall på ett föredömligt sätt behandla kvalitetsfrågor.	*Övergripande mål för politikområdet arkitektur, form och design*

Hållbar bebyggelsestruktur	Kulturvärden i bebyggd miljö	*Miljömålet God bebyggd miljö, preciseringar (2012)*
Hållbar samhällsplanering	God vardagsmiljö	
Infrastruktur	Hälsa och säkerhet	
Kollektivtrafik, gång och cykel	Hushållning med energi och naturresurser	
Natur och grönområden	Hållbar avfallshantering	
Attraktiv tätortsnära natur Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling Skyddade områden som resurs för friluftslivet Friluftsliv för god folkhälsa		*Mål för friluftslivspolitiken*
Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.		*Målet för jämställdhetspolitiken*
Samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.		*Mål för funktionshinderspolitiken*
Ett effektivt system för mottagande och introduktion för nyanlända		*Mål för integrationspolitiken*
En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet.		*Mål för tillväxtpolitiken*
Transportsystemet utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning. Barns möjligheter att själva på ett säkert sätt använda transportsystemet, och vistas i trafikmiljöer, ökar. Förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel förbättras.		*Mål för transportpolitiken*

Boverket har nyligen (november 2015) föreslagit sju uppföljningsbara mål för en hållbar fysisk samhällsplanering, i stället för de drygt 100 mål som finns i dag inom den fysiska samhällsplaneringen, och som ovanstående tabell är ett urval av. De sju föreslagna målen täcker in samtliga 21 politikområden som bedöms påverka fysisk samhällsplanering och lyder:

- Bostäder efter människors behov
- Attraktiva livsmiljöer
- God tillgänglighet i vardagen
- Bättre resurshushållning
- Långsiktig livsmedelsförsörjning
- En funktionell grönstruktur
- Färre olyckor

F GA

Regionala planer och program med relevans för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

"Västra Götaland 2020- Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020" är regionens RUP, regional utvecklingsplan, och utgör ramarna för det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet. Utgångspunkt för strategin är "Vision Västra Götaland – det goda Livet" som Västra Götalandsregionen antog år 2005. Visionen och strategin fokuserar inte specifikt på bostadsförsörjning, men konstaterar att befolkningsutvecklingen är central för de olika tillväxtområdena.

"Regionalt serviceprogram i Västra Götaland 2014-2018" ska stimulera till en god tillgänglighet till offentlig och kommersiell service på landsbygden och glesbefolkade områden, vilket direkt hänger samman med bostadsutvecklingen på landsbygden och i dess serviceorter. Detta förhållande är en avgörande fråga för en landsbygdskommun som Herrljunga.

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland har övergripande målet att kollektivtrafikens marknadsandel ska öka samt ett antal stödjande mål, som att själva kollektivtrafikresandet ska dubblas till år 2025 samt ökad tillgänglighet och nöjdhet och minskad klimatpåverkan. Ett hållbart resande kräver en hållbar samhälls- och infrastruktur där lokaliseringsprinciper för nya bostäder är en viktig faktor.

"Klimatstrategi för Västra Götaland" är ett regionalt strategidokument som ska stimulera till att regionala parter tecknar överenskommelser för ett klimatfrämjande arbete. Det första av sex strategiska fokusområden i strategin är Effektiv energianvändning i bostäder och lokaler.

"Regionala miljömål för Västra Götaland" är regionala tilläggsmål till de nationella miljömålen och ska lyfta fram regionala särdrag och områden som kräver ytterligare insatser. Av särskild relevans för bostadsplaneringen är tilläggsmålen under miljömålet God bebyggd miljö.

Resonemang

Ur ett hållbarhetsperspektiv så utgör boendet en betydande påverkansfaktor för utvecklingen av klimat, miljö och sociala, kulturella och ekonomiska värden.

Boendet är grunden för ett fungerande samhälle och strukturer måste skapas och underhållas för att främja en önskvärd utveckling. Bostadsförsörjning är i hög grad en regional angelägenhet och det gäller att kommunen i sin bostadsplanering har ett vidare geografiskt perspektiv.

Herrljunga kommun ligger geografiskt centralt i Västra Götaland och har, med järnvägsknuten och dess järnvägsanslutningar till regionens alla delcentra, ett mycket strategiskt läge för etableringar, både när det gäller boende och verksamheter/mötesplatser, i allt ökande grad i takt med trenden med regionförstoring.

Herrljunga kommuns egna mål

Herrljunga kommuns vision heter " Växtkraft 10 000 – Våga, vilja, växa" med ett övergripande mål om att ha ett invånarantal om 10 000 år 2020 samt 4+1 visionspunkter:

Vår vision är att Herrljunga år 2020 är en kommun:

- Där det är "gott att leva".
- Som tagit flera steg närmare en långsiktigt hållbar kommun.
- Med en tydlig och välkomnande VI-känsla i kommunen.
- Med ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv.

För att skapa möjlighet att förverkliga de fyra visionspunkterna krävs dessutom:

- En välskött kommunal ekonomi

GA

Hållbar utveckling

Begreppet Hållbar utveckling, som är centralt i planeringen, kräver en särskild diskussion och definition för att kunna vara användbart i kommunens praktiska planering och myndighetsutövning. Det finns många olika förhållningssätt att välja på men minsta gemensamma nämnare, nationellt och globalt, är att det rör sig om:

- ett samspel mellan tre dimensioner; den sociala, den ekologiska och den ekonomiska,
- att de tre dimensionerna ska vägas samman,
- att det långsiktiga perspektivet med nästkommande generationer i åtanke ska vara i fokus

Främst behöver vi ta ställning till punkt två – hur ska dimensionerna vägas samman i vår definition? I Herrljunga kommuns lokala miljömål (2014) beskrivs förhållandet så här: "den ekologiska/miljömässiga hållbarheten anses överordnad den sociala och ekonomiska därför att den första utgör förutsättning för de två andra". En vidareutvecklad version av den definitionen beskriver ekologin/miljön som förutsättning, ekonomin som vägen och den sociala dimensionen som målet – vilket passar väl ihop med kommunens visionsmål, se nedan:

Strukturerat i vår hållbarhetsmodell förhåller sig målen enligt följande:

Miljömässig hållbarhet: *RAMEN*

I lokala miljömål anges att: "byar och tätorter planeras och bebyggs på ett sådant sätt att resurser kan användas effektivt, en hållbar livsstil kan gynnas och en god hälsa kan främjas – en bilfri livsstil ska vara möjlig samt gynnas vid planering och byggande" samt att: "natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas"

Ekonomisk hållbarhet: *VÄGEN*

Herrljunga kommuns övergripande visionsmål är att vara 10 000 invånare år 2020, för att det innebär en ökad ekonomisk robusthet genom dels ökade skatteintäkter, dels ökat kundunderlag men också berikande i form av vidgade kunskaper, erfarenheter och kontakter.
För att ha möjlighet att förverkliga kommunens vision krävs också en välskött kommunal ekonomi.

Social hållbarhet: *MÅLET*

Med orden "Lagom, lugnt och lantligt" beskrivs kommunens första inriktningsmål "Där det är gött att leva" – "människor i kommunen lever inte bara ett längre utan även ett bättre och friskare liv". Tredje inriktningsmålet "Med en tydlig och välkomnande VI-känsla" betonar vikten av sammanhållning och öppenhet för ett hållbart samhälle.

KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR

Befolkningsutveckling och demografi

Kunskap om kommunens befolkningsmängd och -sammansättning, demografi, är grundläggande för att kommunen ska kunna prioritera sina resurser rätt. Det är viktigt att förstå hur demografin påverkar befolkningsutvecklingen på sikt för att kunna planera relevanta insatser.

Historik och nuläge

Herrljungas folkmängd har i ett längre perspektiv varit stabil, se *diagram 1* från scb.se nedan. En tydlig pik med drygt 9800 invånare nåddes år 1993.

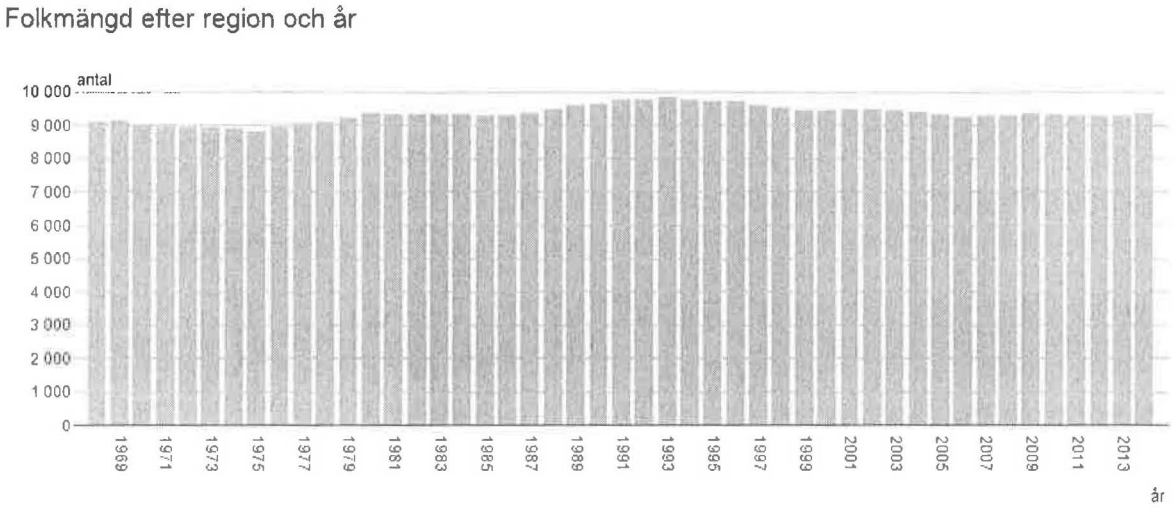

Diagram 1. Källa: SCB

Diagram 2 nedan är beskuret och visar därmed tydligare förändringarna i befolkningsmängd mellan 1968 och 2014. Av kurvan kan utläsas två perioder med drastisk befolkningsökning. Den största ökningen som skett under perioden är 137 personer mellan åren 1979-1980, kulmen på en period av befolkningsökning.

Diagram 2. Källa: SCB

Diagram 3 nedan visar befolkningsutvecklingen uppdelad på kön. Andelen kvinnor är lägre än andelen män men skillnaden har minskat. Diagrammet är beskuret.

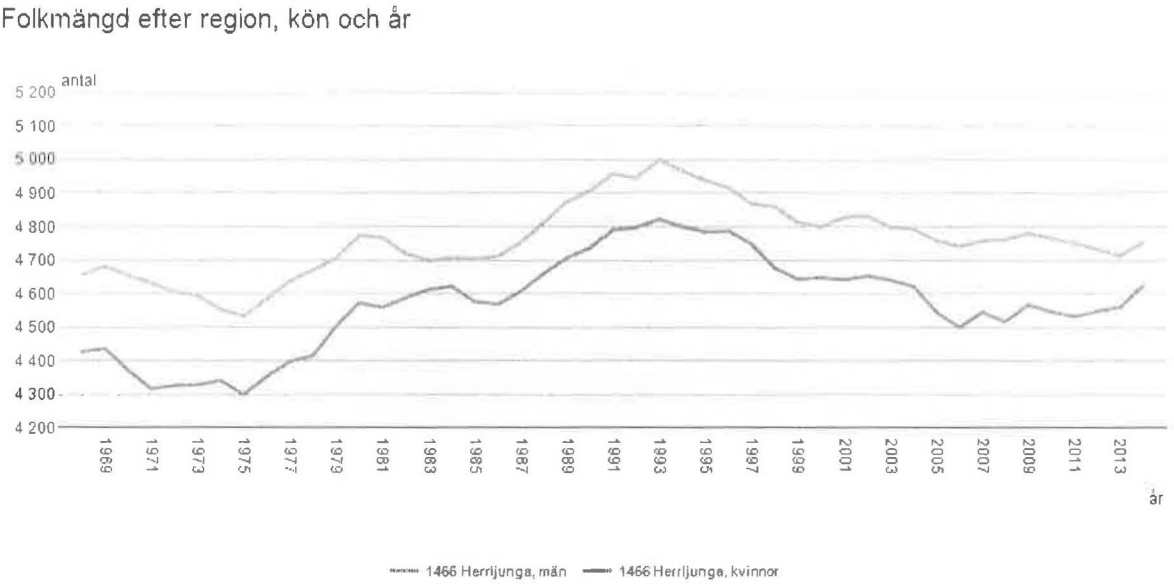

Diagram 3. Källa: SCB

Demografisk sammansättning

Herrljungas befolkningsmål ska utgå ifrån en modell som tagits fram av Nordregio och presenteras i publikationen *Att möta demografiska förändringar* (2012), se mer i bilaga. Modellen anger tio indikatorer med tröskelvärden som tillsammans ger en bild av kommunens demografiska sårbarhet *på lång sikt.* Det innebär att om befolkningsutvecklingen konstant ligger på fel sida tröskelvärdena så kan populationen inte bevaras utan kommer att successivt minska och försvinna. Vissa sårbarheter kan kompensera för andra men det kan istället få konsekvenser för förvaltningen av samhällets resurser.

Demografi Herrljunga 2014-12-31 (åldersindelning och könsfördelning enligt Nordregios modell)

	0 år - 14 år	**15 år - 24 år**	**25 år - 54 år**	**55 år - 64 år**	**65 år - 115 år**	**Total**
Män	766	619	1709	636	1023	4753
Kvinnor	768	524	1622	614	1095	4623
Total	1534	1143	3331	1250	2118	9376
Andel	**16,4 %**	**12,2 %**	**35,5 %**	**13,3 %**	**22,6 %**	**49,3 %**
Förändring jämf. 2013	↗	↘	↗	↘	↗	↗

Tabell 1. Källa: SCB

Fördelning 2014-12-31 Herrljunga

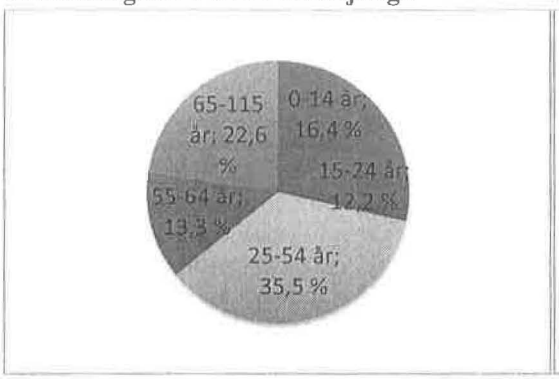

Diagram 4. Källa: SCB

Eftersträvad fördelning

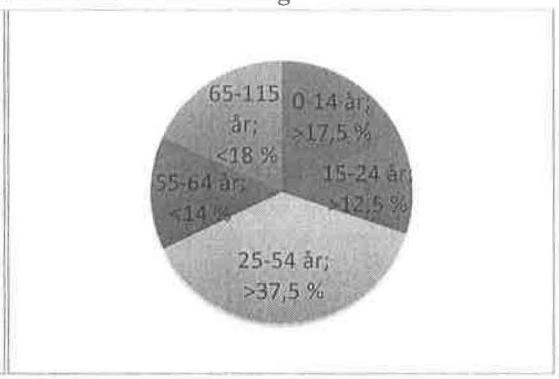

Diagram 5. Källa: Nordregio

Framtidsscenarier – Befolkningsprognoser

Befolkningsprognoser är användbara men alltid osäkra. Här presenteras två olika prognoser för samma tidsperiod men med helt olika resultat. Detta beror på värdet av de parametrar, *antaganden*, som prognosen beräknats utifrån. Att värdet för innevarande år, 2015, inte riktigt stämmer med verkligheten är också ett exempel på detta – redan i närtid har alltså ett antagande visat sig vara en felbedömning.

Herrljunga kommuns senaste befolkningsprognos togs fram baserad på befolkningsdata från 2013-12-31. Av denna framgår att en trolig befolkningstillväxt fram till år 2020 är 3 % och fram till år 2033 4,5 %. Riktlinjer för bostadsförsörjningen tas i första hand fram för den närmaste mandatperioden varför fokus i detta sammanhang kommer att ligga på prognosresultatet för 2020, detta är dessutom av naturliga skäl ett säkrare resultat än det längre perspektivet 2033. Prognosen anger att befolkningen år 2020 uppgår till 9557 personer. Den största delen av tillväxten utgörs av flyttningsnetto medan ett marginellt bidrag kommer från födelseöverskott.

Västra Götalandsregionen har tagit fram en befolkningsprognos för perioden 2015-2025 där det framgår att Herrljunga kan väntas ha en befolkningsmängd på 9787 personer år 2020, vilket är klart fler än vad som väntas enligt den prognos som kommunen själv beställt – se *tabell 2* nedan.
Västra Götalandsregionens prognos är också den som i nuläget ligger längst ifrån verkligheten.

Prognostiserad befolkningsutveckling, alternativa scenarier

År	Västra Götalandsregionens prognos	Herrljunga kommuns prognos
2015	9 446	9 401
2016	9 528	9 447
2017	9 601	9 486
2018	9 676	9 506
2019	9 732	9 530
2020	9 787	9 557
2021	9 830	9 571
2022	9 880	9 587
2023	9 928	9 603
2024	9 978	9 620
2025	10 022	9 636

Tabell 2. Källa: Västra Götalandsregionen, Herrljunga kommun och SCB

JGA

Herrljunga kommuns prognos fördelat på åldersgrupper, indexerat diagram

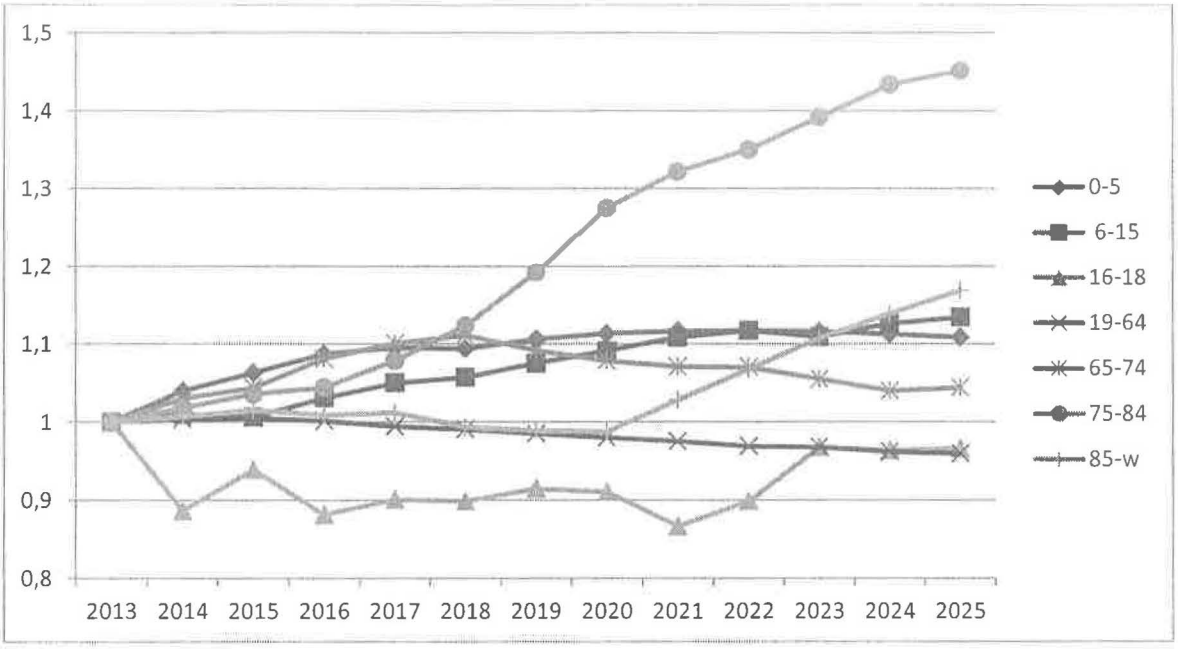

Diagram 6. Källa: SCB

Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål

Enligt kommunens vision **Våga, vilja växa** ska kommunen ha 10 000 invånare år 2020, men för att uppnå det målet måste kommunen slå sitt rekord i befolkningstillväxt över en femårsperiod (från perioden 1976-1980, då befolkningen växte med ca 500 invånare med ett snitt om 103 nya invånare per år). Med utgångsläge 2015-12-31 om 9349 invånare måste befolkningen öka med minst 163 personer om året till år 2020. Mellan sista december åren 2014 och 2015 så minskade befolkningen med 27 personer.

Bostadsbestånd och byggande

Bostadsbeståndet i kommunen berättar en del om lokalsamhällets karaktär, identitet och tradition, vilket är viktiga hänsyn vid nybyggande. Tillsammans med kunskap om utvecklingen av behov och efterfrågan kan bostadsbyggandet anpassas till de lokala förutsättningarna och bidra till ett robust, hållbart samhälle.

Historik och nuläge

Bostadsbeståndet i kommunen utgörs till mer än ¾ av småhusbebyggelse. I kommunens centralort bor drygt 60% av invånarna i småhus medan motsvarande andel på landsbygden runt omkring är 98%. Kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder, kallat Herbo, har lägenheter på fyra orter i kommunen: Herrljunga, Ljung, Annelund och Od. På senare år har bolaget satsat på att bygga bostäder med varierande lägenhetstyp och upplåtelseform, såsom exempelvis småhus som kooperativ hyresrätt. 2015 påbörjar Herrljungabostäder för första gången på cirka 25 år nybyggnation av flerbostadshus, vilket sker centralt i Herrljunga tätort.

Bostadsbeståndets ålder i kommunen – mängderna avser inte antal byggnader utan antal boende i lägenheterna. Stapeldiagrammet visar åldersfördelningen bland bostadsbeståndets byggnader som andelar i respektive församlingsgrupp, tabell med exakta siffror finns i bilaga. 2013-12-31. Källa: scb.se.

Diagram 7.

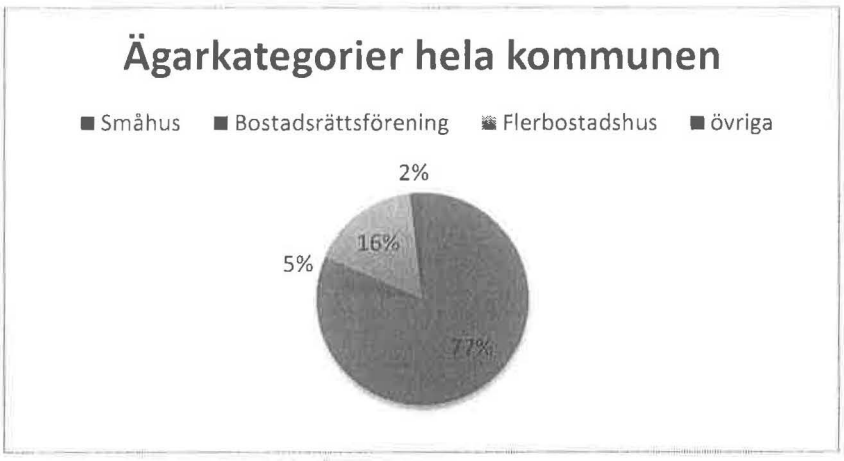

Diagram 8.

2013-12-31 *Källa: SCB*

Lägenhetsfördelning Herrljungabostäder

	2009	2015	Skillnad
1 rok	108	108	0
2 rok	253	253	0
3 rok	172	181	+9
4 rok	59	67	+8
5 rok	1	1	0
Totalt	593	610	+17

Genomsnittlig hyresnivå	
2009	740kr/kvm
2015	830kr/kvm

Planerat bostadsbyggande Herrljungabostäder (uppgift från januari 2016)

Flerbostadshus Kombohus Planerat bostadsområde: kvarteret Styrbjörn i Herrljunga. Flerbostadshus om 4 våningar och 16 lägenheter. 2–3-rums- lägenhet: 60,5/72 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 7.100/8.700:-.	**Flerbostadshus Kombohus Plus** Planerat bostadsområde: kvarteret Linden i Herrljunga. Flerbostadshus om 5 våningar och 20 lägenheter. 2–3-rumslägenhet, 54–67 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 6.500–8.100:-.
Typhus "Oxeln" Parhus Planerat bostadsområde: Nya Horsby i Herrljunga. Parhuslägenhet på 71 kvm. 3-rumslägenhet med carport. Upplåtelseform hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 6.800:-.	**Typhus "Herbo" Mindre villa** Planerat bostadsområde: Kvarteret Ugglan och Nya Horsby i Herrljunga. Mindre villa 90 kvm, 3–4 rum med carport. Upplåtelse- form hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 7.750:-.

Tabell , 4 och 5. Källa: Herrljungabostäder

Marknadsförutsättningar och efterfrågan

I hela Sverige har bostadspriserna stigit under en längre tid vilket även märks i Herrljunga trots inte lika hett marknadsläge. I Herrljunga var köpeskillingen för ett småhus år 2013 i snitt 869 000 kronor, år 2000 var snittet hälften, 432 000 kronor (källa: scb.se). Under juli till september år 2015 anger Svensk mäklarstatistik att snittpriset för en villa i Herrljunga var 970 000 kronor och 8059 kronor/kvm.

Priset per kvadratmeter gör det lättare att jämföra prisskillnader mellan olika kommuner, till exempel var motsvarande pris/kvm i grannkommunerna Vårgårda 13318 kronor, Essunga 7461 kr, Vara 6572 kr, Falköping 8473 kr, Ulricehamn 11349 kr, Borås 16136 kr (Alingsås 20858 kr och Göteborg 36118 kr).

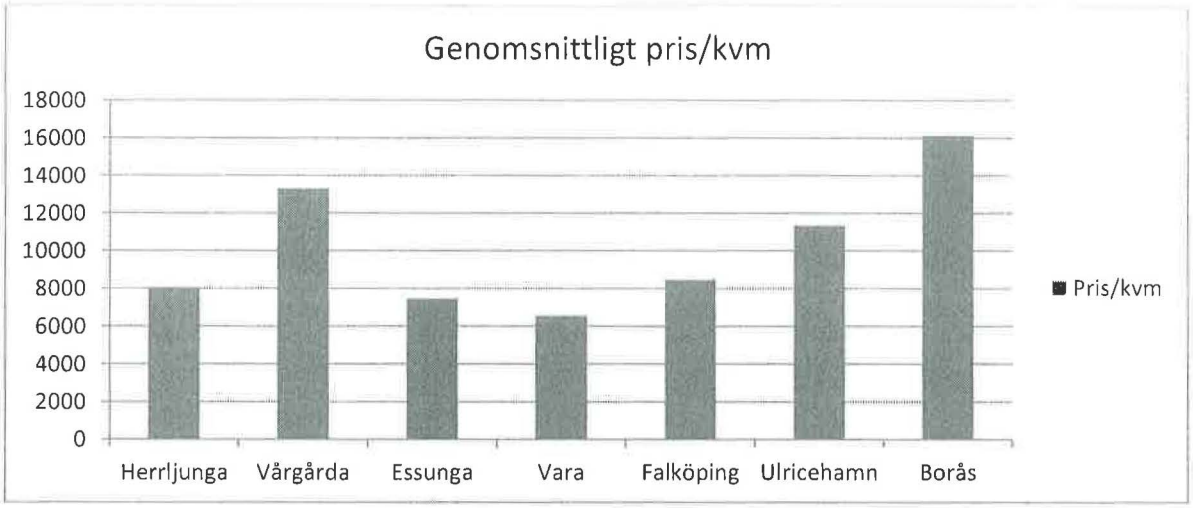

Diagram 9. Källa: Svensk mäklarstatistik

Generellt kan nybyggda villor i Herrljunga idag inte säljas för priser som når upp till byggkostnaden. Att bygga en villa i egen regi är därmed ett långsiktigt projekt även med hänsyn till att driftskostnaderna för en nybyggd villa är lägre än de för en äldre på grund av lägre energiförbrukning.

Efterfrågan

Efterfrågan är dock inte ett statiskt begrepp. Den kan delvis stimuleras med rätt åtgärder som med allt annat utbud av varor och tjänster. God arkitektur, intressanta planlösningar, tilltalande läge med vackra omgivningar, nära tillgång till service och allmänna kommunikationer och låg energiförbrukning är faktorer som kan utnyttjas i marknadsföringen. Att kommunen tillhandahåller god skolundervisning, god tillgång till barnomsorg och äldreomsorg samt ett levande kultur- och föreningsliv likaså. Herrljunga som ort kan erbjuda närhet och småskalighet med småstadskvaliteter till låga boendekostnader med ett centralt läge i regionen som genom järnvägen ger möjlighet att nå en stor del av regionens arbetsmarknad inom en timme.

Marknadsläge

Marknadsläget gör det svårt att bedöma storleken av den reella efterfrågan. Behovet är dock större än den synliga efterfrågan, särskilt ur ett regionalt perspektiv.

När det gäller upplåtelseform är bostadsrätt för lägenheter i flerbostadshus ett obeprövat koncept i Herrljunga där det är svårt att bedöma om marknaden är mottaglig för detta. Hyresrätt eller kooperativ hyresrätt (med en insats som återbetalas vid avflyttning) är alternativ som har prövats och fallit väl ut.

Planberedskap och markreserv

Kommunen har i dagsläget lediga tomter för småhusbebyggelse i alla tätorter men det är i huvudsak lucktomter som finns kvar i de större tätorterna. I Hudene sydost om Herrljunga tätort finns dock en hel gata med sju byggklara tomter sedan flera år. I Herrljunga tätort har en detaljplan för småhusbebyggelse som vann laga kraft 2014 möjliggjort för ca 30 nya tomter, vilka visats relativt stort intresse och antas vara slutsålda inom ett par år.
När det gäller flerbostadshus så finns inga kända byggrätter inom detaljplan i dagsläget, förutom de planer som kommunen just nu arbetar aktivt med eller där byggnation redan påbörjats, vilket gäller två planer i centrala Herrljunga tätort.

Kommunen har en relativt god markreserv i anslutning till tätorterna. För att kommunen ska kunna utvecklas enligt ambitioner för långsiktig hållbarhet så finns det dock anledning att förvärva ytterligare mark i mer strategiska lägen.

Karta över kommunens markreserv 2016-03-03:

KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV

Bostadsbehov

I Herrljunga finns några definierbara befolkningsgrupper som har särskilda bostadsbehov som inte tillgodoses via bostadsmarknaden och kommunen har ett ansvar för att dessa grupper får möjlighet att leva i goda bostäder.
Det faktum att kommunens befolkning är åldrande och att kommunen kunde hysa över 9800 personer år 1993 visar på att bostadsbeståndet idag är underutnyttjat och att ett generationsskifte i villabebyggelsen inom kommunen kan innebära stora möjligheter för den demografiska utvecklingen.

Särskilda grupper

Äldre	Nyanlända	Ungdomar	Exkluderade
Som analysen över befolkningsutvecklingen och demografin visar, står kommunen inför utmaningen med en åldrande befolkning de kommande tio åren. Även om tendensen har varit att många kommuninvånare föredrar att bo kvar i sitt hem livet ut eller så länge det är möjligt så innebär den ökande kvantiteten av äldre i befolkningen att **bostäder anpassade för äldre måste byggas i större omfattning än vad som gjorts hittills.**	Som omvärldsanalysen pekar på, skapar just nu oroligheter, krig och förföljelse en omfattande migration till Europa och Sverige. Prognoserna är osäkra men det mesta talar för ett fortsatt ökande bostadsbehov för nyanlända under en lång tid framöver. Nationellt diskuteras nu hur en rimlig fördelning mellan landets kommuner kan göras. **Herrljunga behöver ha en beredskap för ett ökat mottagande jämfört med tidigare.**	För Herrljungas del så är det vanligt att unga lämnar kommunen för studier, arbete eller upplevelser på annan ort efter gymnasietiden, en del återvänder sedan vid familjebildning. Men det gäller inte alla och för att kommunen ska kunna behålla de som vill stanna är det viktigt att det finns bostäder till dem. **Ungdomar och unga vuxna är generellt inte en köpstark grupp och efterfrågar därför ofta mindre och billiga hyreslägenheter.**	Det finns alltid en grupp människor som av olika anledningar, så som sjukdom, missbruk eller kriminalitet, inte kan bo i det ordinarie bostadsbeståndet. För denna grupp behöver finnas ett bostadsutbud som är integrerat i samhället utan att negativt påverka kvaliteten i befintliga bostadsområden. **Bostaden är en grund för ett fungerande liv och kommunen bör ha en bostadsreserv i allmännyttan för exkluderade personer.**

Ett särskilt behov som sannolikt kommer att öka den närmsta framtiden sett till utvecklingen i omvärlden är bostäder för *unga nyanlända,* alltså en kombination av två av grupperna beskrivna ovan.

Särskilda bostäder

Bostadsanpassning är ett stöd för personer som har en funktionsnedsättning och som har behov av att ändra sin bostad och närmiljö så att den blir så funktionell som möjligt. Personer som har funktionsnedsättning ska kunna leva som alla andra i sin egen bostad så långt det är möjligt.

JGA

I Herrljunga finns **trygghetsboende** på Gäsenegården i Ljung som riktar sig till personer äldre än 70 år. På ett trygghetsboende är boendet en egen lägenhet med hög tillgänglighet samtidigt som det finns gemensamhetsutrymmen för social samvaro samt bemannas av personal under begränsade tider.

I Herrljunga kommun finns olika **särskilda boende tillgängliga för äldre**, så kallat vård- och omsorgsboende, så som **vårdboende** och **korttidsplats**.

Personer med en funktionsnedsättning och ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov kan ha rätt till **bostad med särskild service**. Det finns två nivåer av service: Gruppbostad eller Servicebostad. **Gruppbostad** är avsett för personer som har omfattande behov av stöd och service, med närvaro av personal dygnet runt. Boendeformen är organiserad så att ett mindre antal lägenheter är grupperade kring gemensamma utrymmen. **Servicebostad** passar personer som inte behöver så omfattande stöd som ges i gruppbostäder. Organiseras med ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och personal inom ett nära gångavstånd.

Ibland kan det bli så att barn och ungdomar, under kortare eller längre perioder inte kan bo hos sina föräldrar – de kan behöva bo i en annan familj, i ett så kallat **familjehem**.

Herrljunga kommun har två **boenden (HVB) för ensamkommande barn**, ett i Herrljunga tätort och ett i Ljung. Boendena är avsedda för ungdomar mellan 15-17 år. I nuläget är boendena inriktade på olika skeden i asylprocessen (före/efter PUT – permanent uppehållstillstånd) men detta är något flexibelt inför framtiden.

Kommunala bostadsbolagets roll

Den 1 januari 2011 trädde en ny lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag i kraft. Den innebär att bostadsföretagen måste drivas enligt affärsmässiga principer, men i kombination med samhällsansvar.

Herrljungabostäder AB är kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag och följande framgår av ägardirektiven antagna i Kommunfullmäktige 2012-12-11 § 156:

Verksamhetsmål

- Bolagets fastighetsbestånd ska präglas av ett brett utbud med hyresrätter och med stor valfrihet beträffande storlek, standard och läge.
- För att uppnå valfrihet för de boende kan, i begränsad omfattning, även försäljning och ombildning till bostadsrätt genomföras liksom bildande av så kallade kooperativ hyresrätt.
- Bolaget ska främja byggande av flerbostadshus och förtätning av centralorterna.
- Bolaget ska med sitt fastighetsbestånd vara en del i det kommunala mottagandet av nyanlända flyktingfamiljer och ensamkommande barn, i syfte att öka integrationen.
- Alternativa energikällor så som t.ex. solceller, ska användas som energialstrande komplement i alla de fall där så är rimligt och möjligt.
- Byggnader ska utformas i enlighet med av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för bostadsförsörjning.
- Herrljungabostäder verkar för att bostäder anpassas i enlighet med socialtjänstlagens krav.

Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen

– möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000

Nedan sammanställning visar på att det i kommunen finns goda möjligheter att bygga för den önskvärda befolkningsutvecklingen. Tidsplanen i tabellen utgår dock ifrån "best case scenario" och kräver dessutom utökade resurser för handläggning (uppskattningsvis en tredubbling av befintliga personalresurser). Med befintliga resurser kan planen användas som stöd för prioriteringar. Föreslagna områden har valts ut med hänsyn till både begränsande faktorer, såsom markägande och detaljplanestatus, och drivande faktorer, såsom marknadsintresse och politisk vilja, samt utifrån de mål och riktlinjer för hållbar utveckling som utgör kärnan i detta förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning.

Pp=Planprogram Dp=Detaljplan Ex=Exploatering By=Byggnation
FBH=Flerbostadshus MBH=Markbostadshus Blandat=Blandat V=Villa

Herrljunga

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Linden	Ex	By					20	FBH
Horsby etapp1	Ex	By	By				Ca 25	V/MBH
Horsby etapp2			Dp	Ex	By	By	Ca 20	V/MBH
Styrbjörn	Dp	By					Ca 10	FBH
Lyckan	Dp/By	By?	By?	By?	By?	By?	Ca 20	FBH
Parkgatorna		Pp/Dp	Ex	By	By		Ca 40-60	FBH
Vreta etapp1		Pp	Dp	Ex	By		Ca 20	V/MBH
Vreta etapp2		Pp		Dp	Ex	By	Ca 40	MBH
Vreta etapp3		Pp			Dp	Ex	Ca 50	FBH

Ljung- Annelund

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Klövervägen		Dp	Ex	By			4-6	FBH
Hjältes väg		Dp	Ex	By			2-5	MBH
Havrevägen		Ex	By				8	V
Mörlanda park"		Pp	Dp	Ex	By	By	8-24	Blandat
Parkvägen södra			Pp	Dp	Ex	By	10-30	Blandat

Hudene

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Trollabo etapp1	By	By	By				7	V
Trollabo etapp2			Ex	By	By		10	V
Trollabo etapp3					Ex	By	16	V

Molla

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Kyrke			Pp	Dp	Ex	By	>80	Blandat

Od

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Prästegården 1:5		Dp?	Ex	By			4-8	MBH
Stenlyckan 1 o 2			Dp?	Ex	By	By	13	V/MBH
Holmen (Od 6:2)				Dp?	Ex	By	5	MBH
Sannum Sjövy"		By	By	By	By	By	16	V/MBH

Eggvena, Eriksberg, Fåglavik, Remmene samt övrig landsbygd

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
	By	By	By	By	By	By	20?	V

Områdenas lokalisering finns schematiskt redovisad i kartbilaga.

Bilaga 1, KS § 50/2016-03-21

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAST REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

J GA

Förord

Innehåll

INLEDNING 2
Bakgrund 2
Process 2
Avgränsning 2
BOSTADSPOLITIK 3
Mål 3
Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer 4
MÅL 4
RIKTLINJER 4
Strategier 6
Verktyg för genomförande 7
Åtgärder, ansvar, tidsplan 9
Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer 10
Framtidsalternativ 11

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokuments upplägg omfattar: mål, riktlinjer, strategier samt genomförande, medan analyser och underlag har sammanställts i en bilaga.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

F GP

www.bobygget.se

BOSTADSPOLITIK

Mål

Kommunens mål av relevans för bostadsförsörjningen:

Bostadsbyggande

- Totalt 50 nya bostäder påbörjas (markarbeten) per år till år 2020, varav:
    - 25 nya hyresrätter per år, i snitt inom femårsintervall
    - 25 nya villor/bostadsrätter/äganderätter per år, i snitt inom femårsintervall
- Bostadsbyggande ska i huvudsak ske i kommunens tätorter och småorter (>60% av alla påbörjade bostadslägenheter)
- Bostadsbyggande på landsbygden ska i huvudsak ske i närhet av annan bebyggelse, kollektivtrafikhållplatser, skolor (>80% av alla påbörjade bostadslägenheter)

Planberedskap

- Minst ett 20-tal avstyckade kommunala villatomter på detaljplanelagt område
- Utpekade områden för flerbostadshus där detaljplan kan påbörjas omgående ska finnas i alla utvecklingsområden

Markreserv

- Kommunägd mark med goda lägeskvaliteter som totalt rymmer minst ett 50-tal villatomter
- Kommunägd mark lämplig för flerbostadshus ska finnas i alla utvecklingsområden

Bostadsbehov

- Viss nyproduktion ska direkt anpassas för de i analysen identifierade befolkningsgrupper med särskilda bostadsbehov som inte marknaden tillgodoser
- Vid nyproduktion av hyreslägenheter ska nytillskottet på bostadsmarknaden medge ett utrymme i det befintliga hyresrättsbeståndet där lägenheter öronmärks för de grupper som nämns ovan

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer

Social hållbarhet:

MÅL
- Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen
- Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra
- Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper

RIKTLINJER
- Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation
- Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter
- Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare

MÅL
- Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper
- Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet
- Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering

RIKT-LINJER
- Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor
- Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter
- Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt

Miljömässig hållbarhet:

MÅL
- Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav
- I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd
- Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad
- Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar

RIKTLINJER
- Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation
- Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar
- Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse
- Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas

MÅL
- Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv
- Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning

RIKTLINJER
- Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden
- Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder
- Naturområden ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv

Ekonomisk hållbarhet:

MÅL

- Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto
- Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering

RIKT-LINJER

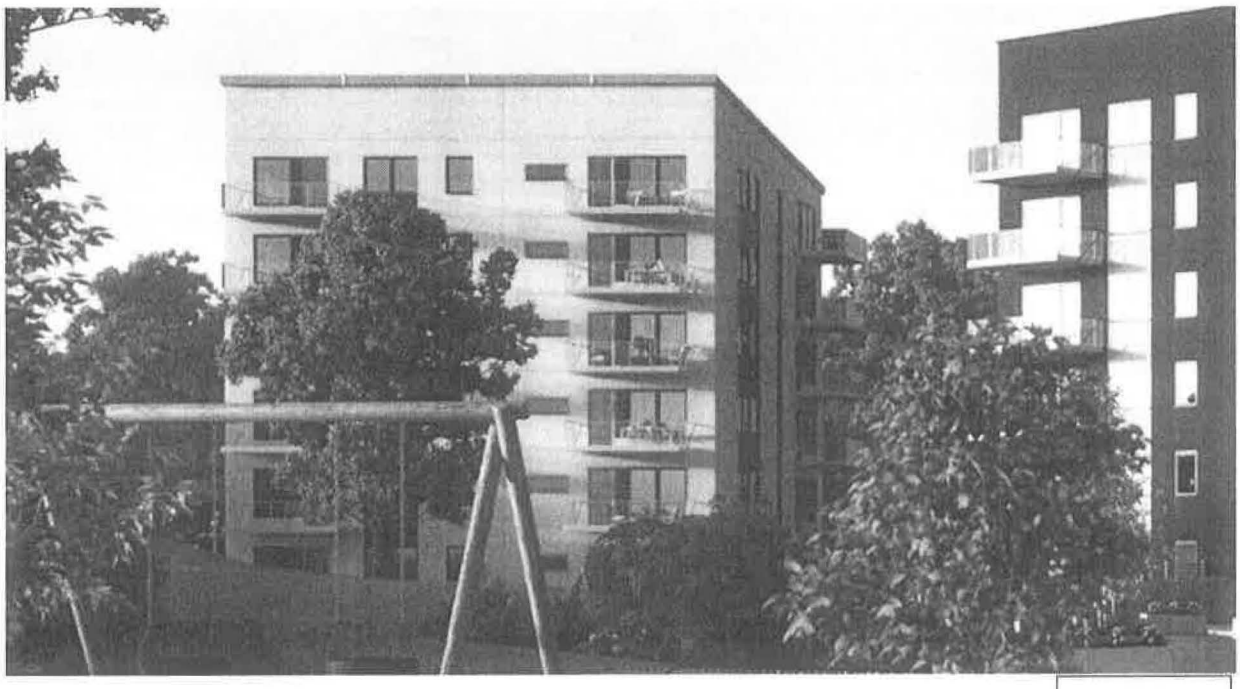
- Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas
- Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer

MÅL

- Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att underlag för detta upprätthålls.
- Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential

RIKTLINJER

- Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll
- Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt

www.herbo.nu

Strategier

- ***Flyttkedjor*** – fokusera kommunalt byggande på bekväma lägenheter som lockar dels äldre husägare med utflyttade barn att sälja sina villor till yngre familjer, dels hyresgäster med betalningsförmåga att byta sina äldre billigare lägenheter till nya dyrare vilket frigör lämpliga lägenheter för t.ex. ungdomar.
- ***Blandade upplåtelseformer*** – för en dialog med byggherrar om lämpliga upplåtelseformer vid varje exploateringstillfälle för att åstadkomma en blandning av upplåtelseformer i alla bostadsområden.
- ***Förtätning*** – bygg tätare i redan tätbebyggda lägen för att optimera värdet av de tillgångar som finns, inte minst infrastruktur.
- ***Livsstilsboenden*** – locka inflyttare med möjligheten att kombinera särskilda intressen eller behov med boendet.
- ***Kvalitet och identitet*** – locka inflyttare med en tydlig lokal prägel och hög kvalitet på bebyggelse och den bebyggda miljön.
- ***Handel och service*** – säkerställ att kommersiell och offentlig service bevaras och utvecklas för att behålla och stärka attraktiviteten som tillgången till service ger, i kombination med det lantliga boendet.
- ***Natur och kultur*** – värna befintliga, och möjligheten till nyskapande av, natur- och kulturvärden för en attraktiv och stimulerande livsmiljö.
- ***Regional samverkan*** – driv en bred samverkan med grannkommuner och regionala aktörer för att skapa gemensamma nyttor.
- ***Pendling, infrastruktur och kollektivtrafik*** – driv en aktiv och kontinuerlig politik i regionen och kommunalförbundet för att säkerställa ett vidmakthållande och en utveckling av både infrastruktur och kollektivtrafik som stärker Herrljunga som pendlingskommun.

www.bygggemenskap.se

GA

Verktyg för genomförande

Det finns stora skillnader i vad kommunen som aktör kan påverka i bostadsbyggnadsprocessen – den största möjligheten till styrning finns i de tidiga skedena i processen med planberedskap, planläggning och exploatering. När det sedan kommer till byggande tar marknaden vid om det inte är det kommunala bostadsaktiebolaget som bygger, vilket uppskattningsvis bör gälla i drygt hälften av nyproducerade lägenheter enligt målsättning för bostadsbyggandet de kommande fem åren.

Följande är rekommendationer för hur kommunen bör nyttja verktygen för att skapa förutsättningar för måluppfyllelse.

Samhällsbyggnadsprocess

Det är en lång process som ska fungera från det att ett bostadsbehov uppstår eller blir känt till det att inflyttning kan ske. Kommunen är den centrala aktören i den processen stillsammans med andra myndigheter och privata intressenter. Även inom kommunen finns en rollfördelning där olika uppgifter är fördelade och det interna arbetsflödet är i sig en komplicerad process. För att optimera den interna processen bör den kartläggas och dokumenteras som en rutin i samförstånd mellan alla inblandade parter.

Det finns även ett stort behov av att strukturera informationen som finns om planer och byggrätter, på kommunal mark såväl som på privatägd mark, för att bättre ta tillvara markens potential. Detta arbete måste ske digitalt och centralt så att informationen blir tillförlitlig och enkelt kan hållas aktuell.

Strategiskt markförvärv

Kvaliteten (användbarhet, läge etc.) och kvantiteten på kommunens markinnehav påverkar i hög grad hur kommunen kan omsätta sina planer och strategier i praktiken och skapa det samhälle som utmålats i mål och visioner. Därför bör ett strategiskt arbete bedrivas när det gäller kommunens markpolitik.

Planberedskap

Genom det kommunala planmonopolet i Sverige råder kommunen helt och hållet själv över planläggningen, och det gäller därför att kommunen för en proaktiv planpolitik för att något ska hända. Kommunens suveränitet i frågan innebär också att det är viktigt att föra en god dialog och samverkan med övriga aktörer i samhällsbyggnadskedjan för ett ändamålsenligt resultat och så att processen kan fungera smidigt. Arbete med översiktsplan och planprogram bör användas för att åstadkomma detta.

Bygglov

Det är vid bygglovsskedet som detaljerna för ny bebyggelse avgörs och för att riktlinjerna för bostadsförsörjningen och den bebyggda miljön ska kunna omsättas i praktiken måste de vara konkreta men också kända och accepterade.

Tomtkö och bostadskö

Vid ett ökat tryck på tomtförsäljningen i Herrljunga kommun kan det bli aktuellt att inrätta en tomtkö. Till lägenheterna i allmännyttan finns en bostadskö som förvaltas av det kommunala bostadsbolaget.

Kommunalt bostadsaktiebolag

Nuvarande ägardirektiv för kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder AB är i stora delar stödjande för föreslagna riktlinjer för bostadsförsörjningen, men kan i vissa avseenden behöva skarpare formulering för att kommunen bättre ska kunna möta vissa behov.

Utformning av bebyggelse

Det nya förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen har ett större fokus på boendemiljöer i sin helhet

och mindre på enskilda byggnader, jämfört med tidigare riktlinjer, därför bör detta tydligare framgå i ägardirektivet vid en kommande revidering, förslagsvis genom att ordet "bostadsområden" införs jämte ordet "byggnader".

Bostadssociala frågor

För att säkerställa att alla i kommunen får möjlighet att leva i goda och ändamålsenliga bostäder är ägardirektivet till det allmännyttiga bostadsbolaget ett av de viktigaste verktygen kommunen har att tillgå. Det är därför av stor vikt att formuleringen är tillräckligt tydlig för att bli tillämpbar och att uppdraget är väl förankrat hos alla inblandade parter. I det avseendet behöver kommunledning, social-förvaltning och bostadsbolag komma överens om en rimlig och ändamålsenlig nivå.

Med utgångspunkt i analysen i detta dokument förordas att formulering rörande bostadssociala frågor utvecklas mot en mer konkret beskrivning och att åtgärder så som exempelvis förturssystem för särskilda grupper kan stödjas genom den nya formuleringen.

www.bobygget.se

Åtgärder, ansvar, tidsplan

Åtgärd	Ansvar	Tidsplan
Följa upp de bostadspolitiska målen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Årligen
Kartlägga den befintliga samhällsbyggnadsprocessen och besluta om hur den ska se ut i fortsättningen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen Kommunala bostadsbolaget Herrljunga elektriska &Vatten	2016
Ta fram strategi för kommunens markförvärv	Kommunstyrelsen	2016/2017
Strukturera och tillgängliggöra informationen om planer och byggrätter	Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen	2016/2017
Arbeta med planprogram för komplexa utvecklingsområden	Bygg- och miljöförvaltningen på uppdrag av Kommunstyrelsen	Löpande
Föra en rullande prioriteringslista över nya detaljplaner	Bygg- och miljöförvaltningen	Löpande
Ta fram detaljplaner i proaktivt syfte	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Kvartal
Följa upp hur riktlinjerna används	Kommunstyrelsen	Årligen
Förnya ägardirektiven till det kommunala bostadsaktiebolaget	Kommunstyrelsen Kommunala bostadsbolaget Socialförvaltningen	2016

Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer

Organisation:

ÖP, FÖP — Översiktsplan, fördjupad översiktsplan – KS (Kommunstyrelsen) ansvar och utförande

PP, DP — Planprogram, detaljplan – KS ansvar, BMN (Bygg- och miljönämnden) utförande

BL — Bygglov – BMN ansvar och utförande

EX, drift — Exploatering, anläggningsdrift – TN (Tekniska nämnden) ansvar och utförande

	MÅL	RIKTLINJER	GENOM-FÖRANDE
1.	Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav	Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation	ÖP, FÖP, PP, DP
2.	I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd	Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar	PP, DP
3.	Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad	Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse	ÖP, FÖP, PP, DP
4.	Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor	Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort	FÖP, PP, DP, EX,
5.	Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar	Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas	DP, BL,
6.	Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv	Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder, samt ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv	ÖP, FÖP, PP, DP, BL
7.	Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning	Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden	PP, DP,
8.	Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto	Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas	FÖP, PP, DP, BL
9.	Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering	Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
10.	Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att	Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida	ÖP, FÖP,

	underlag för detta upprätthålls.	transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll	PP, DP, BL
11.	Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential	Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt	PP, DP, BL, EX
12.	Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen	Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
13.	Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra	Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare	PP, DP, BL, EX, drift
14.	Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper	Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation	DP
15.	Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper	Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor	PP, DP, BL, EX, drift
16.	Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet	Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter	FÖP, PP, DP, BL, EX
17.	Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering	Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt	PP, DP, BL, EX, drift

Framtidsalternativ

Nollalternativet

Med nuvarande tendenser för befolkningsutveckling och bostadsbyggande i kommunen är det mest troliga scenariot att det först uppstår en bostadsbrist som leder till att befolkningstillväxten åter stagnerar och sakta minskar till följd av åldersstrukturen i kommunen. En sådan utveckling får på sikt stora konsekvenser för den kommunala ekonomin och i förlängningen hela den kommunala servicen.

Utvecklingsalternativet

Om kommunen för en proaktiv plan- och byggpolitik samt bygger i enlighet med befolknings-prognoserna möjliggörs för en växande befolkning och ökat skatteunderlag. Genom att inrikta byggnationen mot den största behovsgruppen – den ökande andelen äldre – så möjliggörs så kallade flyttkedjor, vilket i det här fallet innebär generationsskiften i äldre småhus som blir tillgängliga på bostadsmarknaden och kan attrahera barnfamiljer. Risken med en snabb utbyggnadstakt kan vara att kvantitet går före kvalitet och att ett tillräckligt planeringsunderlag inte hinner tas fram som kan innebära bristfälliga miljöer och stadsrum, med konsekvenser för social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.